

UZASADNIENIE

Projekt zmian w ustawie o kontroli skarbowej modyfikuje bądź koryguje niektóre rozwiązania organizacyjne i doprecyzowuje przepisy regulujące uprawnienia organów kontroli skarbowej, szczególnie w zakresie dostępu organów kontroli skarbowej do informacji oraz zadań realizowanych przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej. Znowelizowane zostają również przepisy z zakresu procedury postępowania kontrolnego, których stosowanie wywołuje rozbieżności interpretacyjne, lub które w obecnym kształcie ograniczają efektywność działania kontroli skarbowej. Uproszczeniu i uelastycznieniu uległ także proces kontroli i audytu środków pochodzących z UE. Celem projektu jest także modyfikacja statusu inspektora kontroli skarbowej, oraz możliwość poszerzenia kadry inspektorskiej o osoby posiadające uprawnienia doradców podatkowych. Ponadto projekt dostosowuje przepisy ustawy o kontroli skarbowej w zakresie pozyskiwania informacji przez organy kontroli skarbowej do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 czerwca 2008 r. (Dz. U. z 2008 r. Nr 110, poz. 707).

Zmiany w art. 1 ust. 2, nowe brzmienie art. 2 ust. 1 oraz uchylenie art. 3 ma na celu doprecyzowanie oraz zapewnienie większej przejrzystości zakresu kontroli skarbowej.

Nowe brzmienie art. 1 ust. 2, art. 2 ust. 2 pkt 12, oraz uchylenie art. 3 ma na celu wyłączenie z celów i zakresu kontroli skarbowej zagadnień związanych z obrotem towarowym z zagranicą i obrotem towarami przywozonymi z zagranicy w zakresie, w jakim stanowią one powielenie zadań realizowanych przez organy celne i Służbę Celną. W przypadku kontroli obrotu towarowego z zagranicą powielanie zadań Służby Celnej i kontroli skarbowej dotyczy nie tylko posiadania przez obie służby analogicznych uprawnień. Postępowania kontrolne w zakresie obrotu towarowego z zagranicą nie kończą się rozstrzygnięciem organu kontroli skarbowej, lecz wynikiem kontroli. Tym samym organy celne zobowiązane są na podstawie wyniku kontroli ponownie przeprowadzić postępowanie (gdzie wynik kontroli jest tylko jednym z dowodów), aby wydać decyzję. Przedmiotowa zmiana nie będzie miała natomiast wpływu na zadania kontroli skarbowej w zakresie opodatkowania podatkiem od towarów i usług oraz podatkiem akcyzowym w transakcjach z krajami trzecimi i transakcjach wewnątrzspółnotowych. Kontrola takich transakcji będzie realizowana tak jak dotychczas w zakresie kontroli skarbowej, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1. Wprowadzenie przedmiotowej zmiany wprowadzi przejrzystość w określaniu organów właściwych w sprawie kontroli przestrzegania prawa w związku z przywozem i wywozem towarów oraz zlikwiduje zagrożenie wielokrotnego podejmowania czynności kontrolnych przez różne organy w stosunku do tych samych czynności obrotu.

Jednocześnie nowe brzmienie art. 2 ust. 12 ma na celu umożliwienie wykorzystywania uprawnień kontroli skarbowej - wywiadu skarbowego do realizacji zadań niektórych zadań nałożonych na Państwa Członkowskie postanowieniami konwencji sporządzonej na podstawie art. K.3 Traktatu o Unii Europejskiej w sprawie wzajemnej pomocy i współpracy między administracjami celnymi. Zadania kontroli skarbowej ograniczone będą do wykonywania wyłącznie zadania nadzoru transgranicznego osób oraz dostawy kontrolowanej. Powierzenie tych zadań kontroli skarbowej uzasadnione jest faktem, iż w resorcie finansów wyłącznie kontrola skarbową – wywiad skarbowy posiada uprawnienia do prowadzenia czynności operacyjno- rozpoznawczych oraz niejawnego nadzorowania przesyłek. Pozostałe zadania wynikające z Konwencji, nie wymagające podejmowania czynności operacyjnych będzie wykonywała Służba Celna.

Nowelizacja art. 2 ust. 1 pkt 2 i 3 ma na celu zapewnienie spójności terminologicznej przepisów ustawy o kontroli skarbowej i przepisów materialnego prawa podatkowego (art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.) oraz zapewnienie ich większej przejrzystości. Obecne brzmienie nowelizowanych przepisów wskazuje, iż do zakresu kontroli skarbowej należy ujawnianie i kontrola dochodów nieznajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach przychodów. Natomiast przepis art. 20 ust. 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych posługuje się pojęciem „przychodów nieznajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach lub pochodzących ze źródeł nieujawnionych”. Ponadto w celu zapewnienia większej przejrzystości zakresu kontroli skarbowej kontrola przychodów nieujawnionych i nieznajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach została umieszczona w jednym punkcie ustępu 1 (obecnie znajduje się w dwóch – pkt 2 i 3) oraz tak jak obecnie powiązana została z kontrolą źródeł pochodzenia majątku.

Z uwagi na fakt, iż kontrola źródeł pochodzenia majątku może, co do zasady zostać przeprowadzona wyłącznie w związku z kontrolą przychodów nieujawnionych i nieznajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach, zaś w przypadku ujawniania i kontroli niezgłoszonej do opodatkowania działalności gospodarczej nie występują przychody nieujawnione przedmiotowa zmiana ma charakter dostosowawczy i porządkujący oraz nie spowoduje zmian w dotychczasowym zakresie kontroli skarbowej dotyczącym kontroli przychodów nieujawnionych i nieznajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach, kontroli pochodzenia majątku oraz w zakresie kontroli i ujawniania niezgłoszonej do opodatkowania działalności gospodarczej.

W związku z nowelizacją art. 2 ust 1 pkt 2 i 3, odpowiedniej zmianie uległ art. 2 ust. 2.

Zmiana brzmienia art. 2 ust. 1 pkt 4 związana jest z pojawiającymi się wątpliwościami w zakresie interpretacji, co do zakresu kontroli skarbowej w przedmiocie środków publicznych. Na podstawie obecnego brzmienia nowelizowanych przepisów pojawiają się interpretacje ograniczające uprawnienia organów kontroli skarbowej wyłącznie do kontroli środków publicznych podlegających zwrotowi. Taka interpretacja przepisów jest niezgodna z ich celem i pozostawia poza zakresem kontroli zdecydowaną większość środków publicznych, w tym np. dotacje udzielane z budżetu państwa. Proponowana nowelizacja art. 2 ust. 1 pkt 4 ma na celu usunięcie wątpliwości interpretacyjnych i doprecyzowanie, iż do zakresu kontroli skarbowej należy kontrola celowości i zgodności z prawem gospodarowania wszystkich środków publicznych, niezależnie od tego, czy podlegają one zwrotowi lub mają charakter bezzwrotny. Jednocześnie nowelizacja dostosowuje brzmienie przepisu do definicji środków publicznych, określonej w ustawie z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych. W związku z tym, iż ustawa o finansach publicznych do środków publicznych zalicza również środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, nowelizacja przepisu nie spowoduje zmian w zakresie kontroli skarbowej w odniesieniu do środków pochodzących z Unii Europejskiej.

Zmiana art. 2 ust. 1 pkt 7 jest związana ze zmianą art. 3a i ma charakter dostosowawczy.

Rezygnacja z dotychczasowego zadania określonego w art. 2 ust. 1 pkt 13 podyktowane jest faktem, iż inne organy państwowe, właściwe z uwagi na zakres swoich kompetencji, nie składały wniosków o realizację kontroli skarbowej w przedmiotowym zakresie. W związku z tym istnienie takiego uprawnienia kontroli skarbowej jest nieuzasadnione. Ponadto nowe brzmienie art. ust. 1 pkt 13 związane jest z uchyceniem art. 3 (art. 2 ust. 13 stanowi odpowiednik dotychczasowego art. 3 pkt 5).

Uchylenie w art. 2 ust. 1 pkt 15 oraz ust. 3 związane jest z projektowaną reformą kontroli jednostek organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych i likwidacją kontroli resortowej w obecnym kształcie. Założeniem nowelizacji jest odejście od sprawowania stałej i opartej na planowaniu kontroli określonych zagadnień związanych z pracą jednostek organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych. Taki rodzaj kontroli działalności organów administracji skarbowej i celnej powinien być realizowany w ramach nadzoru sprawowanego przez organy wyższego stopnia. Nowe brzmienie punktu 15 związane jest z uchyleniem art. 3 (art. 2 ust. 1 pkt 15 odpowiada dotychczasowemu brzmieniu art. 3 pkt 1).

Uchylenie art. 2a związane jest z przypisaniem działalności analitycznej i prognostycznej oraz ochrony fizycznej i technicznej inspektorów i pracowników jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej do zadań organów kontroli skarbowej, a nie jak obecnie do zakresu kontroli skarbowej.

Zmiana art. 3a wynika z potrzeby dostosowania zakresu kontroli skarbowej do obowiązków wynikających z przepisów prawa wspólnotowego dotyczących kontroli gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej. Państwa Członkowskie Unii Europejskiej zobowiązane są do zapewnienia prowadzenia audytów, które mają na celu weryfikację skuteczności funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli, prawidłowości rachunków oraz prawidłowości i zgodności z prawem wydatków programów operacyjnych współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Państwa Członkowskie zobowiązane są do wyznaczenia, niezależnych od instytucji zaangażowanych we wdrażanie programów/funduszy, instytucji odpowiedzialnych za realizację audytów, wydawanie deklaracji zamknięcia i certyfikację. W szczególności Państwa Członkowskie zobowiązane są do ustanowienia Instytucji Audytowej i Jednostki Certyfikującej. Powyższe obowiązki, dotyczące zarówno perspektywy finansowej 2004 – 2006, jak i 2007 – 2013, wynikają z:

- Rozporządzenia Komisji (WE) nr 438/2001 z dnia 2 marca 2001 r. *ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 dotyczącego zarządzania i systemów kontroli pomocy udzielanej w ramach Funduszy Strukturalnych,*
- Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. *ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999,*
Rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. *w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1783/1999,*
- Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. *ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,*
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 1198/2006 z dnia 27 lipca 2006 r. *w sprawie Europejskiego Funduszu Rybackiego,*
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 498/2007 z dnia 26 marca 2007 r. *ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1198/2006 w sprawie Europejskiego Funduszu Rybackiego.*

- Rozporządzenia Rady (WE) nr 1290/2005 z dnia 21 czerwca 2005 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej,
- Rozporządzenia Komisji (WE) nr 885/2006 z dnia 21 czerwca 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1290/2005 w zakresie akredytacji agencji płatniczych i innych jednostek, jak również rozliczenia rachunków EFGR i EFRROW,
- Rozporządzenia Komisji (WE) nr 465/2005 z dnia 22 marca 2005 r. zmieniającego rozporządzenie Komisji (WE) nr 1663/95 ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (EWG) nr 729/70 w odniesieniu do procedury rozliczania rachunków Sekcji Gwarancji EFOGR.

Na podstawie art. 3a prowadzone będą audyty systemów zarządzania i kontroli związane z zamknięciem pomocy w perspektywie 2000-2006 oraz audyty systemów i audyty operacji wynikające z przepisów wspólnotowych dotyczących perspektywy finansowej 2007-2013.

Audyt przeprowadzany będzie w instytucjach zarządzających, certyfikujących, pośredniczących, wdrażających, instytucji płatniczej, podmiotach zaangażowanych w realizację wspólnych programów finansowanych ze środków pochodzących z Unii Europejskiej oraz agencjach płatniczych, o których mowa w ww. przepisach prawa wspólnotowego oraz

- ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116, poz. 1206 ze zm.),
- ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658 ze zm.),
- ustawie z dnia 22 września 2006 r. o uruchamianiu środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej przeznaczonych na finansowanie wspólnej polityki rolnej (Dz. U. Nr 187, poz. 1381),
- ustawie z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427).

Audyt przeprowadzany będzie również w podmiotach i jednostkach organizacyjnych wydatkujących, przekazujących i otrzymujących środki z budżetu Unii Europejskiej oraz podmiotach i jednostkach zobowiązanych do wywiązywania się z warunków finansowania pomocy z tych środków.

Celem zaproponowanych zmian w art. 3a jest uproszczenie i uelastycznienie procesu audytu środków pochodzących z UE.

Projektowana zmiana ma na celu rozszerzenie kręgu osób uprawnionych do przeprowadzania czynności audytu. Zgodnie z projektowanym ust. 5 katalog osób wykonujących czynności audytu zostanie poszerzony o inspektorów i pracowników urzędów kontroli skarbowej, którzy będą je wykonywać na podstawie upoważnienia, które wydawane będzie przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej lub przez upoważnionego do tego dyrektora urzędu kontroli skarbowej. W wyniku zmiany art. 3a uprawnionym do wydania sprawozdania lub opinii, w tym między innymi certyfikatu i deklaracji zamknięcia będzie również dyrektor urzędu kontroli skarbowej. Powyższe zmiany są istotne dla wdrażania w perspektywie finansowej 2007-2013 regionalnych programów operacyjnych. Wdrażanie tych programów spowoduje znaczny wzrost zadań dla służb kontrolnych w powyższym zakresie. W konsekwencji konieczne będzie lepsze wykorzystanie zasobów i zaangażowanie większej ilości pracowników urzędów kontroli skarbowej do wykonywania zadań związanych z audytem środków pochodzących z UE. Audyty systemów zarządzania i kontroli oraz wydatków w tych

programach koordynowane i przeprowadzane będą przez właściwy miejscowo urząd kontroli skarbowej, co pozwoli na sprawne i terminowe realizowanie tych zadań.

Z doświadczeń służb krajowych nabytych w wyniku przeprowadzania kontroli środków pomocowych wynika, iż nadmierna złożoność proceduralna ustawy o kontroli skarbowej implikuje konieczność wykonywania przez służby kontrolne szeregu zbędnych czynności proceduralnych i jest powodem znacznego wydłużenia postępowań. Wprowadzenie uproszczeń proceduralnych jest możliwe, gdyż przedmiotem badań i ewentualnych ustaleń nie są prawa i obowiązki jednostek; badane są przede wszystkim systemy zarządzania i kontroli oraz ich funkcjonowanie. W związku z tym, do audytu nie będą miały zastosowania przepisy rozdziału 3 ustawy, z wyjątkiem przepisów art. 13 ust. 6 i 8, 13c oraz art. 32, które będą stosowane odpowiednio. Jednocześnie do audytu będą miały zastosowanie – odpowiednio - przepisy rozdziału 1, 2, 3, 5, 6, 9, 10, 11, 14, 16, 22 i 23 działu IV oraz przepisy art. 143, art. 285a-287 i art. 289 ustawy Ordynacja podatkowa.

Wymóg wykonywania audytów z uwzględnieniem uznanych w skali międzynarodowej standardów audytu wynika z ww. przepisów prawa wspólnotowego.

Zgodnie z proponowanym brzmieniem art. 3a ust. 7 sprawozdanie, opinię, certyfikat lub deklarację zamknięcia doręcza się audytowanemu. W odniesieniu do programów/projektów współfinansowanych w perspektywie finansowej 2007-2013 ze środków funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności sprawozdania, opinie i deklaracje zamknięcia doręczane będą do Instytucji Certyfikującej w celu zapewnienia realizacji przez Instytucję Certyfikującą przepisu art. 61 d) rozporządzenia 1083/2006.

Kontrole wynikające z przepisów wspólnotowych dotyczących perspektywy 2000-2006 prowadzone będą na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 4 i 5, z zachowaniem procedury określonej w rozdziale 3 ustawy o kontroli skarbowej.

Nowelizacja art. 4 ust. 1 pkt 5 ma na celu usunięcie istniejących wątpliwości interpretacyjnych w zakresie możliwości przeprowadzania postępowań kontrolnych w podmiotach o kapitale mieszanym tj. podmiotach z uczestnictwem kapitałowym mienia państwowego i prywatnego, bez względu na wielkość udziału mienia państwowego (m. in. przedsiębiorstwach państwowych, spółkach akcyjnych i z. o. o, w których jedynym akcjonariuszem lub współnikiem jest Skarb Państwa, w których Skarb Państwa posiada większościowy albo mniejszościowy udział w kapitale zakładowym, w tym tworzone na podstawie umów o partnerstwie publiczno - prywatnym, bankach państwowych. Brak projektowanej nowelizacji może doprowadzić do sytuacji, w której podmioty przestają podlegać kontroli, jeżeli w danym podmiocie nastąpi zaangażowanie udziału kapitału prywatnego w jakiegokolwiek wysokości. Proponowana zmiana pozwoli na badanie celowości i zgodności z prawem wykorzystywania przez kontrolowany podmiot mienia państwowego. Ponadto, nowelizacja ma na celu usunięcie istniejących ograniczeń podmiotowego zakresu kontroli podmiotów wykorzystujących mienie przekazane przez Skarb Państwa. Z uwagi na fakt, iż pojęcie realizacji zadań publicznych jest pojęciem niedookreślonym oraz, że mienie państwowe może być przekazywane na różne cele, w tym niezwiązane z realizacją zadań publicznych (np. podwyższenie kapitału), celem jest objęcie zakresem kontroli skarbowej wszystkich podmiotów wykorzystujących mienie państwowe.

Uchylenie w ust. 1 punktu 8 związane jest z projektowanym usunięciem kontroli resortowej z zakresu działania kontroli skarbowej i powierzeniem wykonywania kontroli jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej Generalnemu Inspektorowi Kontroli Skarbowej.

Dodanie pkt 9 związane jest z koniecznością objęcia zakresem podmiotowym kontroli skarbowej jednostek, które odpowiedzialne są za przekazywanie środków własnych Unii Europejskiej do budżetu Unii, wobec uchylecia pkt 8.

Nowelizacja art. 6 polega na przeniesieniu regulacji dotyczących wykonywania zadań kontroli skarbowej oraz prowadzenia postępowań przygotowawczych przez inspektorów oraz ich powoływania z części ogólnej ustawy do rozdziału 5, w którym znajdują się przepisy dotyczące statusu i uprawnień inspektorów kontroli skarbowej. Regulacja ust. 3 ma na celu ustawowe usankcjonowanie ustanowionego Zarządzeniem Ministra Finansów Nr 11 z dnia 21 lipca 2008 r. „Dnia Skarbowości”.

Zmiana art. 7 ust. 1 i 2 oraz dodanie 2a eliminuje pojawiające się dotychczas wątpliwości interpretacyjne, w zakresie pozyskiwania informacji przez organy kontroli skarbowej. Przepisy art. 7 dotyczą pozyskiwania informacji od podmiotów funkcjonujących w szeroko rozumianej sferze publicznej. W związku z tym, iż na podstawie art. 7 pozyskiwane są przede wszystkim informacje, które są również dostępne obywatelom na podstawie ustawy o dostępie do informacji publicznej, przepis nie określa wymagań co do przesłanek żądania na poziomie przewidzianym dla pozyskiwania informacji od podmiotów prywatnych (na podstawie art. 7c i 7d). Natomiast w przypadku, gdy żądane informacje podlegałyby ochronie jako stanowiące tajemnicę służbową lub państwową, iż pozyskiwanie następować będzie z uwzględnieniem przepisów o ochronie informacji niejawnych.

Projektowane przepisy obok organów administracji rządowej i samorządowej jako zobowiązanych wskazują również sądy, co umożliwi pozyskiwanie informacji z akt postępowań sądowych oraz danych gromadzonych w rejestrach sądowych, w tym w szczególności z Krajowego Rejestru Sądowego. Ponadto przepis wprost wskazuje również państwowe osoby prawne, w której to formie organizacyjnej działają agencje państwowe np. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Agencja Rynku Rolnego, Agencja Nieruchomości Rolnych, a które na gruncie obowiązujących przepisów stosują niejednorodną praktykę w zakresie udostępniania informacji. Dotychczas właściciele danych często odmawiali udostępnienia takich informacji, w tym kopii elektronicznych baz danych, lub dostępu w trybie on-line. Informatyzacja administracji spowodowała, iż większość z ww. zbiorów posiada obecnie możliwość udostępnienia danych przynajmniej w jednej z dwóch ww. form. Zgodnie z projektem ust. 2a przekazywanie informacji w drodze elektronicznej będzie mogło nastąpić wyłącznie po spełnieniu określonych warunków technicznych i wyrażeniu zgody przez podmiot posiadający takie informacje. Warunkiem wyrażenia zgody na udostępnienie danych w drodze elektronicznej będzie przedstawienie przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej lub dyrektora urzędu kontroli skarbowej oświadczenia potwierdzającego spełnienie wymagań technicznych dotyczących przetwarzania i zabezpieczania danych.

Dodanie artykułu 7c. Na mocy wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 czerwca 2008 r. sygn. akt K 8/04 art. 7 b ustawy z dnia 28 września 1991 r. *o kontroli skarbowej* (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 65, ze zm.) został uznany za niezgodny z art. 51 ust. 2 Konstytucji RP. W konsekwencji organy kontroli skarbowej utraciły jeden z ważniejszych instrumentów prawnych stosowanych w celu realizacji zadań związanych z ochroną interesu publicznego. Wyeliminowanie z systemu prawnego normy prawnej, zakodowanej w art. 7b ustawy *o kontroli skarbowej*, uniemożliwia skuteczne działanie związane z ograniczaniem patologii w

życiu gospodarczym, w szczególności ujawnianie niezgłoszonej do opodatkowania działalności gospodarczej, a także dochodów nieznajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach przychodów. Trybunał Konstytucyjny nie zanegował prawa organów kontroli skarbowej do zbierania, gromadzenia i przetwarzania informacji na etapie przed wszczęciem postępowania, jeżeli jest to czynione w celu zwalczania z punktu widzenia Skarbu Państwa negatywnych zjawisk. Zgodnie z utrwaloną linią orzecznictwa Trybunału, podtrzymaną także w tym orzeczeniu, „ustawodawca ma nie tylko prawo, ale także obowiązek zwalczania negatywnych zjawisk przez nadanie organom kontroli takich uprawnień, które pozostając w zgodzie z zasadami Konstytucji, będą miały bezpośredni wpływ na zwiększenie sprawności działań kontrolnych, zwłaszcza w zakresie wykrywania i zwalczania tzw. szarej strefy i przestępczości gospodarczej. W konsekwencji Trybunał dopuścił także wyposażenie organów kontroli skarbowej w specjalne uprawnienia.”. Uznając za zasadne wyposażenie kontroli skarbowej w stosowne uprawnienia Trybunał sformułował trzy warunki, których spełnienie wymagają postanowienia ustawy zasadniczej. W opinii Trybunału uchylony art. 7b ustawy o kontroli skarbowej był nieproporcjonalny w stosunku do celu, jakim jest ochrona interesu publicznego. Dotyczy to zbyt szerokiego zakresu przedmiotowego informacji, braku związku przyczynowego między określonym typem informacji a zadaniem kontroli skarbowej, a także braku gwarancji proceduralnych służących weryfikacji zasadność żądania udostępnienia informacji. Nowy art. 7c ustawy o kontroli skarbowej w pełni uwzględnia wskazane przez Trybunał warunki konstytucyjności. Przepis w sposób precyzyjny wskazuje rodzaje źródeł informacji, jakie mogą być wykorzystywane przez organy kontroli skarbowej a ponadto ogranicza zakres informacji wyłącznie do tych zdarzeń, które mogą mieć wpływ na powstanie lub wysokość zobowiązania podatkowego. Wśród takich informacji mogą znajdować się dane osobowe, jednak ich pozyskiwanie również będzie możliwe wyłącznie, gdy będą dotyczyć konkretnych zdarzeń i stanów faktycznych mogących mieć wpływ na powstanie lub wysokość zobowiązania podatkowego. Tak precyzyjnie określony zakres informacji został jednoznacznie powiązany z zakresem kontroli skarbowej. W ten sposób czytelny stanie się związek poszczególnych typów i rodzajów gromadzonych informacji z realizowanym zadaniem ustawowym a udostępnianiu podlegać będą jedynie te informacje, które są niezbędne a nie „wygodne” dla organu kontroli skarbowej. Projekt nie przewiduje obowiązku automatycznego przekazywania informacji, lecz wyłącznie na żądanie organu kontroli skarbowej. Ponadto stosownym zabezpieczeniem wolności chronionej na mocy art. 51 ust. 2 Konstytucji RP będzie konieczność wydania postanowienia, którego treścią będzie żądanie udostępnienia informacji. W związku z tym z brzmieniem art. 7e, postanowienie wydane na podstawie art. 7c lub 7d będzie musiało spełnić wszystkie wymagania określone w art. 217 § 1 i 2 Ordynacji podatkowej (m.in. zawierać szczegółowe uzasadnienie faktyczne i prawne) oraz podlegać kontroli instancyjnej i sądownoadministracyjnej). Ponadto, uzasadnienie postanowienia będzie wskazywało szczegółowo na związek danego typu informacji z konkretnie oznaczonym zadaniem. Podmiot, do którego zostanie skierowane żądanie udostępnienia informacji, będzie miał prawo do złożenia zażalenia do Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej na postanowienie, w celu przeprowadzenia oceny zasadności żądania udostępnienia informacji. Ostateczne postanowienie Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej będzie podlegać kontroli sądownoadministracyjnej.

Projektowany przepis art. 7d wprowadza uprawnienia dla organów kontroli skarbowej, związane z dokonywaniem kontroli e-handlu i wykorzystywania Internetu do prowadzenia nieujawnionej i nieopodatkowanej działalności gospodarczej. Obecnie Internet jest szeroko wykorzystywany do dokonywania sprzedaży towarów w zakresie wskazującym na faktyczne wykonywanie działalności gospodarczej. Z dotychczasowych analiz wynika, iż skala tego

zjawiska rośnie w kolejnych latach. Dostęp do rodzajów informacji, o których mowa w projektowanym art. 7c na szczególne znaczenie dla skutecznego zwalczania naruszeń prawa polegających na zaniżaniu podstaw opodatkowania i nieujawnianiu źródeł przychodu i majątku. Kontrola handlu elektronicznego jest niezbędnym instrumentem w wykrywaniu i zwalczaniu podatkowej przestępczości internetowej polegającej na uchylaniu się od płacenia podatków. Niejednokrotnie osoby prowadzące taką działalność, w celu uchylania się od opodatkowania ukrywają lub podają nieprawdziwe dane identyfikujące. Organy kontroli skarbowej posiadając informacje o takich transakcjach nie są w stanie ustalić tożsamości osoby prowadzącej nieujawnioną działalność zarobkową, a tym samym nie mogą wszcząć i przeprowadzić postępowania kontrolnego. W związku z tym, iż organy kontroli skarbowej najczęściej dysponują wyłącznie numerem rachunku bankowego podmiotu, adresem IP, nazwą domeny internetowej lub ogłoszeniami, reklamami dotyczącymi oferowanych w Internecie produktów, konieczne jest wyposażenie organów kontroli skarbowej w uprawnienia do występowania do instytucji będących w posiadaniu danych identyfikujących podmioty prowadzące nieujawnioną działalność gospodarczą w Internecie. Umieszczenie tego przepisu w części ogólnej ustawy pozwoli pozyskiwać przedmiotowe dane również na etapie czynności analitycznych, które będą stanowić podstawę do ewentualnego wszczęcia i przeprowadzenia postępowania kontrolnego lub przygotowawczego.

Zgodnie z ust. 1 organy kontroli skarbowej będą uprawnione do żądania od instytucji finansowych udostępnienia danych identyfikujących posiadacza wskazanego w żądaniu numeru rachunku bankowego. Pomiedzy środkiem zmierzającym do pozyskania informacji a celami ich gromadzenia został określony wyraźny związek, ponieważ zgodnie z tym przepisem skierowanie żądania będzie mogło nastąpić wyłącznie ze względu na konieczność realizacji kontroli skarbowej w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-3. W szczególności przesłanką wystąpienia będą posiadane przez organ kontroli skarbowej uprawdopodobnione informacje, iż osoba posługująca się tym rachunkiem prowadzi niezgłoszoną działalność gospodarczą, uzyskuje dochody nieznajdujące pokrycia w ujawnionych źródłach przychodów albo nie wykazuje w składanych deklaracjach podatkowych wszystkich uzyskiwanych przychodów tj. w części pochodzącej z e-handlu, co może mieć wpływ na powstanie lub wysokość zobowiązania podatkowego. Na mocy odesłania do przepisu art. 33b ust. 1 i 2 oraz stosownej nowelizacji art. 34, dane pozyskiwane przez organy kontroli skarbowej od instytucji finansowych w trybie art. 7d będą chronione analogicznie, jak informacje pozyskiwane od tych podmiotów w toku postępowania kontrolnego lub postępowania w sprawach o przestępstwa i wykroczenia skarbowe.

Regulacja ust. 2 dotyczy pozyskiwania informacji od wydawców i redaktorów dzienników lub czasopism, nadawców programów radiowych i telewizyjnych, administratorów lub właścicieli stron internetowych, administratorów lub właścicieli serwisów, właścicieli serwerów oraz podmiotów świadczących usługi utrzymania domen i stron internetowych. Obecne przepisy art. 35 odnoszą się tylko do gazet i periodyków wychodzących w formie papierowej. Nie uwzględniają natomiast informacji umieszczanych w formie elektronicznej m.in. na stronach internetowych. Ponieważ nie zawsze właściciel czy administrator jest w stanie przekazać dane osobowe, powinien przekazać również inne informacje pozwalające ustalić personalia osoby, która faktycznie zamieściła informację, czyli dane dotyczące logowania czy logów systemowych zawierających m.in. informacje o adresie IP oraz czasie, w którym nastąpiło połączenie. W związku z tym, w celu ustalenia danych identyfikujących te podmioty, organom kontroli skarbowej zostanie przyznane uprawnienie do występowania do wskazanych podmiotów, które gromadzą dane dotyczące podmiotów korzystających z ich usług. Celem przepisu jest umożliwienie organom kontroli skarbowej pozyskiwanie wyłącznie informacji o adresach i nazwach osób fizycznych i przedsiębiorców tj. danych identyfikacyjnych. Żądanie organu kontroli skarbowej dotyczyć będzie mogło wyłącznie tych

podmiotów, którzy zamieszczają ogłoszenia lub reklamy, których treść wskazuje na prowadzenie przez nich działalności mogącej powodować powstanie obowiązku podatkowego lub mającej wpływ na wysokość zobowiązania podatkowego. Przepis będzie miał zastosowanie przede wszystkim w sytuacjach prowadzenia przez reklamodawców niezgłoszonej do opodatkowania działalności gospodarczej prowadzonej za pośrednictwem Internetu. Natomiast zakres przekazywanych informacji obejmował będzie tylko te dane identyfikacyjne, które zobowiązany (tj. redaktor, wydawca, usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną) będzie posiadał w związku z zamieszczonym ogłoszeniem lub reklamą, natomiast nie będzie dotyczył innych informacji, które zobowiązany zgromadził w związku ze swoją działalnością.

Regulacja ust. 3 wprowadza (analogicznie do postanowień art. 7c ust. 2 i 3) tryb weryfikacji przez podmioty zobowiązane do udzielenia informacji, zasadności żądania organu kontroli skarbowej.

Regulacja art. 7e wskazuje jednoznacznie, iż do postanowień, o których mowa w art. 7c i 7d stosuje się przepisy rozdziałów 14-16 działu IV ustawy Ordynacja podatkowa.

Zmiana art. 8. Nowelizacja ust. 1a ma na celu wprowadzenie analogicznych przesłanek wyłączenia organu kontroli skarbowej, jakie przewidziane są w Ordynacji podatkowej do wyłączenia organów podatkowych. Odesłanie do art. 131 Ordynacji podatkowej jest poprawne systemowo, ponieważ wprowadza jednolitość zasad wyłączania organów kontroli skarbowej oraz organów podatkowych. Jednocześnie przepis uzupełnia istniejącą lukę i będzie wskazywał, iż w przypadku wyłączenia dyrektora urzędu kontroli skarbowej Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej będzie wskazywał innego dyrektora kontroli skarbowej właściwego do załatwienia sprawy.

Zmiana w ust. 4 powoduje, iż prawo do przystąpienia do konkursu na dyrektora urzędu kontroli skarbowej uzyskają osoby spełniające warunki formalne do powołania na stanowisko inspektora kontroli skarbowej, a także zatrudnione w jednostkach organizacyjnych kontroli skarbowej, administracji podatkowej i celnej, które są wpisane na listę doradców podatkowych. Kandydaci na stanowisko dyrektora urzędu kontroli skarbowej, wpisani na listę doradców podatkowych będą musieli jednak spełnić warunek określony w art. 39 ust. 1 pkt 1, 3 i 4, tj. posiadać odpowiedni staż pracy w organach administracji skarbowej oraz odpowiedni profil wykształcenia. Spełnienie tych warunków gwarantuje nie tylko prawidłowe sprawowanie funkcji organu kontroli skarbowej, ale również umożliwi uniknięcie ewentualnego konfliktu interesów. Nowelizacja ust. 8 i 9 przewiduje, iż osoba, której Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej powierzy pełnienie obowiązków dyrektora urzędu kontroli skarbowej na czas rozstrzygnięcia konkursu lub powoła z powodu nierozstrzygnięcia konkursu, musi spełniać wymagania formalne przewidziane dla kandydatów ubiegających się o stanowisko dyrektora urzędu kontroli skarbowej.

Nowelizacja art. 9 ma charakter dostosowujący i związana jest z projektowaną w art. 9a zmianą zasad określania i ustalania właściwości miejscowej dyrektorów urzędów kontroli skarbowej.

Zmiana w art. 9a. Zmiany w ust. 1 i 3 doprecyzowują przepisy w zakresie właściwości Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej. Zgodnie z ust. 1 właściwość Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej obejmować będzie całe terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Natomiast zgodnie z ust. 3, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej będzie właściwym w

sytuacji, w której nie będzie możliwe ustalenie właściwości miejscowej dyrektorów urzędów kontroli skarbowej.

Brzmienie ust. 2 ma na celu wyeliminowanie problemów związanych z ustalaniem organów kontroli skarbowej właściwych do przeprowadzania postępowania kontrolnego. Właściwość miejscową dyrektorów urzędów kontroli skarbowej określać będzie się według miejsca zamieszkania albo adresu siedziby kontrolowanego, niezależnie od tego czy przepisy poszczególnych ustaw podatkowych przewidują inne kryteria wyznaczania właściwości miejscowej. Jednocześnie projekt przewiduje, iż terytorialny zakres działania dyrektorów urzędów kontroli skarbowej określi w drodze rozporządzenia minister właściwy do spraw finansów publicznych. Ust. 7 zawiera upoważnienie dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia, w drodze rozporządzenia, obszaru działania dyrektora urzędu kontroli skarbowej. Określenie zasięgu działania dyrektorów nastąpi z uwzględnieniem podziału administracyjnego kraju. W rozporządzeniu minister właściwy do spraw finansów publicznych będzie mógł uwzględnić również przypadki, w których zasięg działania dyrektora obejmie obszar wykraczający poza województwo, w którym siedzibę ma jego urząd. Tak wyznaczona właściwość miejscowa nie będzie jednak naruszać wynikającej z rozporządzenia właściwości innego organu kontroli skarbowej. Tym samym rozporządzenie będzie mogło określić sytuacje, w których na obszarze jednego województwa właściwy będzie więcej niż jeden dyrektor urzędu kontroli skarbowej. Jednocześnie rozporządzenie będzie w takich przypadkach zawierało regulacje zapobiegające przypadkom wielokrotnego podejmowania tych samych czynności przez różne organy kontroli skarbowej, w tym w szczególności równoczesnego podejmowania czynności kontrolnych wobec tych samych podmiotów oraz prowadzenia równoczesnych działań analitycznych. Wprowadzenie takiego rozwiązania podyktowane jest potrzebą lepszego wykorzystania potencjału organów kontroli skarbowej, przy uwzględnieniu znacznego zróżnicowania między poszczególnymi województwami ze względu na liczbę rejestrowanych podmiotów gospodarczych. Obecnie obserwowana jest tendencja do koncentrowania działalności gospodarczej na obszarze wyłącznie kilku województw, co powoduje, iż organy kontroli skarbowej właściwe miejscowo na ich obszarze, ze względu na ograniczenia kadrowe i techniczne, w wielu przypadkach nie są w stanie zapewnić właściwej realizacji celów kontroli skarbowej.

Tym samym, w sytuacji, w której w danym województwie problemy związane z realizacją i efektywnością postępowań wobec podmiotów prowadzących działalność na jego obszarze będą się niebezpiecznie pogłębiać, będzie istniała możliwość wykorzystania zasobów kadrowych i technicznych innych organów kontroli skarbowej. Należy podkreślić, iż określenie zasięgu działania organu kontroli skarbowej na obszarze kilku województw lub ich części nie wpłynie na dotychczasową właściwość organów odwoławczych, a tym samym na prawa kontrolowanych w tym zakresie.

Pozostałe zmiany w art. 9a wynikają z nadania mu nowego brzmienia (zmiana numeracji i kolejności poszczególnych ustępów).

Zmiany w art. 10.

Nadanie nowego brzmienia ust. 2 związane jest z wielokrotną jego nowelizacją, dokonywaną również niniejszą ustawą.

Nowe brzmienie dotychczasowego ust. 2 pkt 1a związane jest z likwidacją kontroli resortowej w obecnym kształcie. Zgodnie z założeniami znowelizowanego art. 10 ust. 2 pkt 2 kontrola wewnętrzna będzie sprawowana wyłącznie w jednostkach organizacyjnych kontroli skarbowej i stanowić będzie zadanie Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej. W projektowanym kształcie, kontrola sprawowana przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej miałaby być kontrolą o charakterze doraźnym, podejmowaną na podstawie informacji o ujawnionych, wymagających szybkiej reakcji, naruszeniach prawa lub

zjawiskach patologicznych w jednostkach organizacyjnych kontroli skarbowej. Tym samym kontrola sprawowana przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej nie będzie powielala istniejących mechanizmów stałego nadzoru, lecz skoncentruje się na wyjaśnianiu i likwidowaniu pojawiających się nieprawidłowości o charakterze incydentalnym i doraźnym, które wymagają szybkiego i skutecznego przeciwdziałania. Szczegółowy zakres, organizację i tryb sprawowania przedmiotowej kontroli określi w rozporządzeniu minister właściwy do spraw finansów publicznych. Zadania związane z doraźną kontrolą jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej wykonywałby wyłącznie przy pomocy komórek organizacyjnych wyodrębnionych w tym celu w strukturze urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Nowe brzmienie art. 10 ust. 2 pkt 6 (dotychczasowego pkt 5). Obecnie na gruncie art. 10 ust. 2 pkt 5 ustawy o kontroli skarbowej Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej może upoważniać do przeprowadzenia czynności kontrolnych wyłącznie inspektorów i pracowników zatrudnionych w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Nie ma natomiast możliwości upoważnienia inspektorów i pracowników zatrudnionych w urzędach kontroli skarbowej, delegowanych do wykonywania czynności służbowych w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Wprowadzenie projektowanej zmiany znacznie usprawni prowadzenie postępowań kontrolnych przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.

Skreślenie w art. 10 w ust. 2 dotychczasowego pkt 7 jest konsekwencją zmian w zasadach inicjowania przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej postępowań kontrolnych i kontroli podatkowych prowadzonych przez dyrektorów urzędów kontroli skarbowej.

W dodanym w art. 10 ust. 2 punkcie 14 wprowadzono nowe zasady inicjowania przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej postępowań kontrolnych oraz kontroli podatkowych prowadzonych przez dyrektorów urzędów kontroli skarbowej, również poza właściwością miejscową.

Należy zaznaczyć, że obecnie istniejące rozwiązanie prawne nie znajduje odpowiednika w innych przepisach procedury administracyjnej. Przyznaje ono kompetencję organowi do wszczęcia postępowania, nie zapewniając jednocześnie efektywnego sprawowania przez organ wszczynający postępowanie nadzoru nad jego tokiem.

W nowelizacji zrezygnowano z wydawania przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej postanowień i upoważnień do przeprowadzenia czynności kontrolnych, a wprowadzono uprawnienie dla Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej do wyznaczenia dyrektora urzędu kontroli skarbowej właściwego do wszczęcia i przeprowadzenia postępowania, kontroli podatkowej lub określonej czynności z zakresu kontroli skarbowej. Zmiana uprości proces inicjowania przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej postępowań kontrolnych jednocześnie nie zmieniając generalnych zasad. Na mocy wprowadzonych zmian, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej będzie mógł wskazać dyrektora urzędu kontroli skarbowej właściwego do przeprowadzenia także innej czynności w sprawach z zakresu kontroli skarbowej. Wprowadzenie proponowanego rozwiązania pozwoli na doprowadzenie do sytuacji, w którym jeden i ten sam organ kontroli skarbowej będzie odpowiedzialny za prowadzenie postępowania kontrolnego od momentu jego wszczęcia do chwili jego zakończenia. W chwili obecnej inicjatywa wszczęcia postępowania należy do GIKS, jednak jego prowadzenie w całości należy do dyrektora właściwego urzędu kontroli skarbowej i GIKS nie posiada zasadniczo wpływu na przebieg postępowania (z wyjątkiem uprawnienia do przedłużania upoważnień do przeprowadzenia kontroli).

W dodanym w art. 10 ust. 1 punkcie 15 wprowadzono nowe rozwiązanie umożliwiające Generalnemu Inspektorowi Kontroli Skarbowej zmianę w uzasadnionych przypadkach organu kontroli skarbowej, który prowadzi, wszczęte z własnej inicjatywy albo zlecone,

postępowanie kontrolne lub kontrolę podatkową. Jest to dodatkowe narzędzie, które umożliwi Generalnemu Inspektorowi Kontroli Skarbowej zapewnienie obiektywności i bezstronności przeprowadzonych postępowań. Instrument ten znajdzie zastosowanie w przypadkach tzw. spraw aferalnych, gdzie jak wykazują dotychczasowe doświadczenia, pojawiają się przypadki zastraszania pracowników urzędów kontroli skarbowej, czy w sytuacjach, gdy kontrolowani podnoszą zarzuty o stronniczości danego organu, a brak jest podstaw do jego wyłączenia.

W przypadkach, o których mowa w pkt 14 i 15 właściwym do wydania decyzji albo wyniku kontroli będzie dyrektor urzędu kontroli skarbowej wyznaczony do wszczęcia i przeprowadzenia postępowania kontrolnego albo dyrektor, któremu przekazano postępowanie kontrolne. W przypadku wyznaczenia dyrektora urzędu kontroli skarbowej do wszczęcia i przeprowadzenia kontroli podatkowej oraz przekazania kontroli podatkowej innemu dyrektorowi urzędu kontroli skarbowej, właściwym do wydania decyzji albo wyniku pozostanie dyrektor, który wszczął i prowadził postępowanie kontrolne.

Dodanie pkt 16 i 17 związane jest z uchynieniem art. 2 ust. 1 pkt 17 i art. 2a oraz określeniem zadań związanych z działalnością analityczną i ochroną fizyczną jako zadań organów kontroli skarbowej. Art. 2 stanowiąc o zakresie kontroli skarbowej określa obszar spraw związanych z ochroną interesów i praw majątkowych Skarbu Państwa, w którym funkcjonują i podejmują czynności kontrolne organy kontroli skarbowej. Działalność analityczna i prognostyczna jest natomiast zespołem czynności umożliwiających organom kontroli skarbowej podejmowanie właściwych działań w obszarze właściwości wyznaczonej art. 2. W związku z tym prawidłowym jest określenie takiej działalności jako zadania organów kontroli skarbowej, którego realizacja służyć będzie badaniu i rozpoznawaniu negatywnych zjawisk występujących w zakresie ich właściwości. Dotyczy to również działalności w zakresie ochrony fizycznej i technicznej inspektorów i pracowników jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej. Z uwagi na techniczny charakter czynności analitycznych i ochronnych zasadne jest rozdzielenie zakresu kontroli skarbowej oraz szczególnych zadań zmierzających do umożliwienia podejmowania działań w zakresie właściwości kontroli skarbowej.

Uchylenie ust. 2a jest konsekwencją zniesienia Wojewódzkich Kolegiów Skarbowych. Przepis ten był funkcjonalnie powiązany z art. 1 ust. 9 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o utworzeniu Wojewódzkich Kolegiów Skarbowych oraz o zmianie niektórych ustaw regulujących zadania i kompetencje organów oraz organizację jednostek organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych i podkreślał pozycję Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej jako organu koordynującego, w ramach Wojewódzkich Kolegiów Skarbowych, działania w zakresie kontroli, podejmowane przez organy podatkowe i organy kontroli skarbowej. Obecnie, wobec likwidacji Wojewódzkich Kolegiów Skarbowych, pozostawienie art. 10 ust. 2a jest niecelowe.

Dodawany ust. 2b określający cel kontroli wewnętrznej oraz nowe brzmienie ust. 3 jest konsekwencją likwidacji kontroli resortowej i uchynieniem art. 14b.

Dodawany ust. 5 zawiera delegację dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia w drodze rozporządzenia organizacji i zasad przeprowadzania doraźnej kontroli jednostek administracji kontroli skarbowej. Przedmiotowe rozporządzenie powinno uwzględniać zakres stałego nadzoru sprawowanego w ramach zwierzchności administracyjnej.

Zmiana art. 11 ust. 2 pkt 4. Obecnie, zgodnie z art. 11 ust. 2 pkt 4 dyrektor urzędu kontroli skarbowej decyduje o zmianie inspektora lub pracownika prowadzącego

czynności kontrolne „w szczególnie uzasadnionych przypadkach”. Konsekwencją uprawnienia do upoważniania przez dyrektorów urzędów kontroli skarbowej inspektorów i pracowników do przeprowadzania kontroli, powinno być uprawnienie do zmiany inspektora lub pracownika prowadzącego kontrolę, nieograniczone wyłącznie do szczególnie uzasadnionych przypadków. W chwili obecnej uprawnienia inspektora i pracownika kontroli skarbowej są w dużej mierze tożsame, w związku z powyższym nie ma potrzeby ograniczenia ich zmiany w trakcie postępowania kontrolnego jedynie do szczególnie uzasadnionych przypadków. Dodanie pkt 6 i 7 związane jest z uchYLENIEM art. 2 ust. 1 pkt 17 i art. 2a oraz określeniem zadań związanych z działalnością analityczną i ochroną fizyczną jako zadań organów kontroli skarbowej. Zadanie określone w pkt 7 będzie realizowane przez dyrektorów urzędów kontroli skarbowej, w których urzędach utworzone zostały komórki, o których mowa art. 11g.

Nowelizacja art. 11a i 11g ma na celu usunięcie wątpliwości interpretacyjnych, jakie pojawiają się na gruncie stosowania przepisów rozdziału 2a dotyczących szczególnych uprawnień kontroli skarbowej. Zaproponowane brzmienie art. 11a ust. 1a ma na celu usunięcie pojawiających się na gruncie stosowania obecnego art. 11a ust. 1 wątpliwości interpretacyjnych w zakresie możliwości podejmowania określonych w nim czynności poza postępowaniem kontrolnym. Jednoznaczne rozstrzygnięcie tej kwestii ma istotne znaczenie dla skuteczności i efektywności działań podejmowanych w ramach uprawnień określonych w art. 11a ust. 1. W związku z tym, projektowany art. 11a ust. 1a wskazuje na określone zadania kontroli skarbowej i organów kontroli skarbowej jako przesłankę podjęcia czynności wymienionych w ust. 1 pkt 2 i 3 przez inspektorów i pracowników jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej, a nie na prowadzenie postępowania kontrolnego lub postępowania przygotowawczego. Uzależnienie podejmowania tych czynności od uprzedniego wszczęcia postępowania kontrolnego lub postępowania przygotowawczego czyniłoby przepisy art. 11a ust. 1 nieprzydatnymi dla realizacji celów kontroli skarbowej. Niejednokrotnie wynik tych czynności, w szczególności określonych w art. 11a ust. 1 pkt 2 i 3, jest jedyną drogą organów kontroli skarbowej do potwierdzenia i weryfikacji posiadanych informacji o naruszeniach prawa w zakresie należącym do właściwości kontroli skarbowej, dających podstawę do wszczynania właściwych postępowań. Ze względu na charakter szczególnych uprawnień kontroli skarbowej, nowelizacja art. 11a utrzymuje zasadę, iż czynności zatrzymywania i przeszukiwania osób oraz przeszukiwania pomieszczeń, bagażu i ładunku oraz zatrzymywania pojazdów i innych środków przewozowych przeprowadzać będą wyłącznie inspektorzy lub pracownicy zatrudnieni w wyodrębnionych komórkach organizacyjnych kontroli skarbowej. Jednocześnie czynności zatrzymania i przeszukania osób i pojazdów będą mogły zostać podjęte wyłącznie w przypadkach i na zasadach określonych w Kodeksie postępowania karnego lub Kodeksie karnym skarbowym.

Dodanie w art. 11b ustępu 7 oraz zmiana delegacji ustawowej w art. 11c ust. 3 ma na celu dostosowanie kształtu regulacji w zakresie zatrzymywania osób i pojazdów do wymogów postawionych przez Rządowe Centrum Legislacji, tj. o uzupełnienie zakresu spraw podlegających uregulowaniu w rozporządzeniu, o określenie nie tylko trybu wykonywania czynności, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1 - 3 i ust. 2, ale także sposobu i warunków ich wykonania. Ponadto upoważnienie powinno wskazywać uprawnienie do określenia wzorów stosowanych dokumentów. Tym samym zakres upoważnienia przepisu odpowiadałby analogicznym regulacjom obowiązującym w Policji i ABW.

Nadanie nowego brzmienia art. 11d ust. 1 ma charakter dostosowawczy do zmian wprowadzonych w art. 11a i 11g. Ponadto, w ust. 2 rozszerza się przesłanki stosowania przymusu bezpośredniego o przypadki konieczności skutecznego odparcia bezpośredniego i bezprawnego zamachu na pracownika jednostki organizacyjnej kontroli skarbowej oraz mienie i obiekty administracji skarbowej.

Dodawany art. 11da reguluje zasady użycia środków przymusu bezpośredniego uwzględniając w szczególności zasadę proporcjonalności. Mogą one być stosowane w taki sposób, aby osiągnięcie podporządkowania się poleceniom albo skuteczne odparcie bezpośredniego i bezprawnego zamachu na inspektora, pracownika lub mienie powodowało możliwie najmniejszą dolegliwość. Dodanie powyższej regulacji ma na celu spełnienie wymogów wynikających z art. 41 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Zmiana w art. 11g ust. 2 wprowadza analogiczne rozwiązanie obowiązujące inspektorów kontroli skarbowej zatrudnionych w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych, wykonujących czynności kontrolne w postępowaniu kontrolnym prowadzonym przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej. Tacy inspektorzy kontroli skarbowej mogą prowadzić czynności kontrolne na terytorium całego kraju. Analogicznie komórka organizacyjna, o której mowa w ust. 1, utworzona w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych będzie właściwa na terytorium całego kraju oraz sprawować będzie nadzór nad takimi komórkami umiejscowionymi w urzędach kontroli skarbowej.

Zgodnie z ust. 3, za zgodą Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej zadania komórek, o których mowa w ust. 1 będą mogły być realizowane poza obszarem właściwości dyrektora urzędu kontroli skarbowej i urzędu, w którym dana komórka została utworzona. Niejednokrotnie z uwagi na szczególny charakter zadań i ograniczoną liczebność pracowników takich komórek dla prawidłowej realizacji określonego zadania zachodzi potrzeba wykorzystania pracowników zatrudnionych w innych urzędach. Ponadto ze względów organizacyjnych nie we wszystkich urzędach tworzone są komórki, o których mowa w ust. 1.

Dodanie ust. 5 ma na celu zmianę zakresu upoważnienia, w stosunku do dotychczasowego, zawartego w ust. 3, ponieważ określenie zasad naboru pracowników do komórek, o których mowa w ust. 1, nastąpi w przepisach ustawowych.

Zmiana w art. 12 ma na celu ujednoczenie terminologii stosowanej w ustawie. Obecnie kontrola skarbową realizowaną jest poprzez prowadzenie postępowań kontrolnych. Kontrola podatkowa może zostać przeprowadzona natomiast wyłącznie w ramach postępowania i nie występuje jako samodzielna forma działania organów kontroli skarbowej. Tym samym zasadne jest wskazanie, iż to postępowania kontrolne prowadzone są na podstawie planów kontroli lub w wyjątkowych sytuacjach poza planem.

Nowelizacja art. 13.

Nowelizacja ust. 5 ma na celu dostosowanie go do brzmienia do art. 284 § 1 Ordynacji podatkowej.

Nowelizacja ust. 8 ma charakter doprecyzowujący. W obecnym brzmieniu przepis nie przewiduje możliwości udziału w czynnościach kontrolnych osób z państw, które uczestniczą wraz z podmiotami krajowymi w realizacji wspólnego programu finansowanego ze środków Unii Europejskiej.

Zmiana w art. 13b.

Nowelizacja ust. 1 obejmuje w pierwszej kolejności przyznanie pracownikom jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej uprawnienia do żądania od kontrahentów przedstawiania dokumentów, w zakresie objętym kontrolą u kontrolowanego. Czynności tzw. „kontroli krzyżowej” są w znacznym stopniu czynnościami o charakterze technicznym. Wobec tego nie jest bezwzględnie konieczne wykonywanie ich jedynie przez inspektorów kontroli skarbowej. Umożliwienie dokonywania tych czynności przez pracowników spowoduje odciążenie inspektorów od przeprowadzania „kontroli krzyżowych”, które są czasochłonne i pracochłonne.

Ponadto, w celu eliminacji wątpliwości interpretacyjnych dokonano zmiany redakcyjnej w tym przepisie polegającej na zastąpieniu wyrazu „podatnika” wyrazem „kontrolowany”.

Nowe brzmienie ust. 1 usuwa wątpliwości w zakresie możliwości występowania o przedstawienie dokumentów przez organy kontroli skarbowej do osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej. Osoby te będą mogły być poddane kontroli krzyżowej wyłącznie, jeżeli prowadziły działalność gospodarczą w okresie, którego dotyczy postępowanie kontrolne, i w tym czasie dokonały nabycia lub sprzedaży towarów i usług kontrolowanemu. Jednocześnie przepis umożliwia występowanie do kontrahentów kontrolowanego, nieprowadzących działalności gospodarczej, ale dokonujących nabycia towarów i usług w związku z realizacją swoich zadań np. fundacji lub zakładów opieki zdrowotnej.

Celem regulacji ust. 2 jest zwiększenie skuteczności organów kontroli skarbowej w zwalczaniu wyłudzeń zwrotu podatku VAT. Projekt zakłada rozszerzenie pojęcia kontrahenta w sytuacji, w której odbywają się co najmniej dwie dostawy towaru lub usługi, pomiędzy co najmniej trzema podmiotami, przy czym towar wydawany jest bezpośrednio przez pierwszego dostawcę ostatniemu nabywcy. Wprowadzenie przedmiotowego rozwiązania jest szczególnie ważne z punktu widzenia problematyki uchylania się od opodatkowania podatkiem od towarów i usług (oszustwa karuzelowe, oszustwa typu znikający podatnik) i zwalczania przestępstw w tym zakresie, ponieważ obecne regulacje uniemożliwiają organom kontroli skarbowej zbadanie bez wszczynania odrębnych postępowań kontrolnych całego łańcucha transakcji, co do którego zachodzi podejrzenie, iż może być wykorzystywany do wyłudzenia zwrotu podatku VAT. Brak projektowanej zmiany powoduje mniejszą skuteczność w walce z oszustwami w podatku VAT.

Należy zauważyć ponadto, iż proponowana nowelizacja obok usprawnienia działań kontroli skarbowej, wpłynie pozytywnie na sytuację i zakres obowiązków podmiotów gospodarczych, które zostaną objęte zakresem projektowanego art. 13b ust. 2. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami w przypadku tzw. transakcji łańcuchowej za kontrahenta można uznać wyłącznie podmiot, któremu kontrolowany wystawił fakturę, natomiast pozostałe podmioty uczestniczące w obrocie danym towarem lub usługą (polegającym wyłącznie na przepływie dokumentów) nie mogą być uznane za kontrahentów w świetle obowiązującego brzmienia art. 13b. Tym samym w celu zbadania dokumentów przedsiębiorcy, wobec którego art. 13b ust. 2 nie ma obecnie zastosowania, a który brał udział w łańcuchu transakcji dotyczącego tego samego towaru lub usługi, organy kontroli skarbowej zmuszone są wszczynać odrębne postępowania kontrolne i kontrole podatkowe, co niewątpliwie stanowi znaczną uciążliwość dla takiego podmiotu gospodarczego. Natomiast wprowadzenie projektowanej zmiany spowoduje, iż wobec kontrahentów kontrolowanego będzie można

uniknąć prowadzenia postępowania kontrolnego w pełnym zakresie, lecz badane będą wyłącznie dokumenty związane z określoną transakcją w celu ustalenia ich prawidłowości i porównania z dokumentami kontrolowanego. Ponadto, obowiązki podmiotów uznanych za kontrahentów na podstawie ust. 2, w zakresie przekazywania dokumentów będą w znacznym stopniu ograniczone w stosunku do obowiązków bezpośrednich kontrahentów kontrolowanego. Od podmiotów, o których mowa w ust. 2 organy kontroli skarbowej będą mogły żądać przekazania wyłącznie dokumentów dotyczących konkretnej dostawy towaru lub usługi, w której brały udział, a będącej przedmiotem postępowania kontrolnego wobec kontrolowanego. Organy kontroli skarbowej nie będą natomiast uprawnione do żądania innej kategorii dokumentów, niezwiązanych z określoną w żądaniu transakcją.

Dodanie art. 13c umożliwi, w trakcie kontroli prowadzonych w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4, 5 i 7, przeprowadzenie czynności kontrolnych we wszystkich miejscach realizacji projektu, bez konieczności wszczynania odrębnych postępowań kontrolnych. Projektowana zmiana w znacznym stopniu usprawni prowadzenie postępowań kontrolnych ww. zakresie.

Zgodnie z nowym brzmieniem art. 14c ust. 6 i 7, kontrolowany oraz organ podatkowy będzie zobowiązany informować właściwy organ kontroli skarbowej również o fakcie złożenia przez kontrolowanego deklaracji korygującej deklarację złożoną zgodnie z ust. 2. Dodanie takiego obowiązku jest niezbędne w celu uregulowania sposobu postępowania w przypadku wielokrotnego korygowania deklaracji podatkowych (po zakończeniu kontroli podatkowej i postępowania podatkowego). Taka informacja będzie podstawą do podjęcia przez organ kontroli skarbowej postępowania kontrolnego i wydania decyzji. Jednocześnie przepis wprowadza obowiązek niezwłocznego przekazania stosownych informacji o złożeniu organowi podatkowemu korekty deklaracji.

Zmiana art. 24

Nowe brzmienie ust. 1 pkt 2 lit. b związane jest z pozbawieniem kontroli skarbowej właściwości w zakresie kontroli obrotu towarowego z zagranicą oraz obrotu towarami pochodzenia zagranicznego. Ponadto, zmiana związana jest z dodaniem w ust. 1 pkt 2 lit. c oraz nadaniem nowego brzmienia ust. 2.

Zgodnie z projektowanym ust. 1 pkt 2 lit. c organ kontroli skarbowej wydaje wynik kontroli, gdy kontrolowany złoży korygującą deklarację obejmującą w całości stwierdzone nieprawidłowości.

Projektowana zmiana ma na celu również dostosowanie formy zakończenia postępowania kontrolnego przez organ kontroli skarbowej, w sytuacji przedawnienia się zobowiązania podatkowego w trakcie toczącego się postępowania kontrolnego, do formy przewidzianej przepisami Ordynacji podatkowej (dotychczasowy art. 24 ust. 1 pkt 3). Zgodnie projektem, organ kontroli skarbowej będzie kończyć postępowanie decyzją (analogicznie jak czynią to organy podatkowe), a nie jak obecnie postanowieniem.

Nowy ust. 2 art. 24 ma na celu przyznanie *expressis verbis* organom kontroli skarbowej uprawnienia do wydawania decyzji, o których mowa w art. 115 § 4 Ordynacji podatkowej, w sytuacji kiedy w toku postępowania kontrolnego spółka osobowa będąca kontrolowanym uległa rozwiązaniu.

Wprowadzenie nowego ust. 3 związane jest z koniecznością reakcji na częste przypadki składania przez kontrolowanych, po wydaniu wyniku kontroli w związku z korektą deklaracji, ponownych deklaracji korygujących. Obecnie obowiązujące przepisy nie wskazują trybu postępowania w takiej sytuacji zarówno przez organy kontroli skarbowej, jak i organy podatkowe. Projektowane rozwiązanie wprowadza instytucję podjęcia postępowania kontrolnego, które zostało zakończone wynikiem kontroli z uwagi na fakt złożenia przez kontrolowanego korekty deklaracji w zakresie nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku kontroli. Podjęcie postępowania będzie możliwe wyłącznie w przypadku złożenia przez kontrolowanego ponownej korekty deklaracji podatkowej, w której „anuluje” zmiany dokonane w pierwszej deklaracji korygującej (złożonej w oparciu o ustalenia kontroli podatkowej). Podjęte postępowanie organ kontroli skarbowej zakończy decyzją w oparciu o ustalenia postępowania kontrolnego zakończonego uprzednio wynikiem, bez potrzeby formalnego wszczynania nowego postępowania i kontroli podatkowej oraz ponownego przeprowadzania dowodów. Formą podjęcia postępowania będzie postanowienie, na które nie będzie przysługiwać zażalenie.

Dodanie ust. 5 ma na celu wprowadzenie ochrony kontrolowanych przed niekorzystnymi skutkami przewlekłości postępowania, w zakresie naliczania odsetek za zwłokę. Obecnie ma mocy wyłączenia z art. 31, do postępowań kontrolnych nie stosuje się przepisu art. 54 Ordynacji podatkowej dotyczącego nienaliczania odsetek za zwłokę. Aby kontrolowany nie był narażony na straty związane z naliczaniem odsetek ze względu na przedłużające się postępowanie kontrolne, zgodnie z projektowanym ust. 4 odsetki nie będą naliczane od momentu wszczęcia postępowania kontrolnego do jego zakończenia, jeżeli decyzja organu kontroli skarbowej nie zostanie doręczona w ciągu 6 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania. Na podstawie ust. 6 nie będzie dotyczyć to sytuacji, kiedy do opóźnienia w wydaniu decyzji przyczynia się kontrolowany lub jego przedstawiciel lub opóźnienie powstało z przyczyn niezależnych od organu.

Uchylenie art. 24a jest konsekwencją rezygnacji z uprawnienia Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej do upoważniania inspektorów kontroli skarbowej do przeprowadzania czynności kontrolnych poza obszarem terytorialnego zasięgu działania danego urzędu (uchylenie w art. 10 ust. 1 pkt 7).

Zmiana brzmienia art. 25 ust. 1 doprecyzowuje, iż decyzję doręcza się organowi podatkowemu właściwemu dla kontrolowanego w dniu zakończenia postępowania kontrolnego.

Zmiana w art. 26

Projektowany art. 26 doprecyzowuje obecne rozwiązania w zakresie odwołań od decyzji wydawanych przez organy kontroli skarbowej oraz wprowadza zmiany w zakresie wzruszania takich decyzji w trybach nadzwyczajnych - pozbawia Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej właściwości do prowadzenia postępowań w trybach nadzwyczajnych w stosunku do decyzji wydanych przez organy niższego stopnia.

W ustępie 1 określa się uprawnienie do wniesienia odwołania od decyzji wydanej przez dyrektora urzędu kontroli skarbowej – do dyrektora izby skarbowej lub dyrektora izby celnej. W celu usunięcia wątpliwości co do właściwości w dniu zakończenia postępowania kontrolnego organu odwoławczego określono, że odwołanie następuje do „właściwego dla kontrolowanego” dyrektora izby skarbowej lub dyrektora izby celnej.

W ust. 2 i 3 utrzymano instytucję wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, w odniesieniu do decyzji wydanych przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej oraz od decyzji wydanych w trybach nadzwyczajnych przez organy kontroli skarbowej..

Projektowane w art. 26 zmiany zakładają zmianę właściwości organów w zakresie stwierdzenia nieważności decyzji ostatecznej oraz uchylenia lub zmiany decyzji. Obecnie, do uchylenia, zmiany lub stwierdzenia nieważności decyzji ostatecznej dyrektora urzędu kontroli skarbowej lub GIKS właściwy jest Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej.

W projektowanym ust. 4 uregulowano kwestię organu właściwego w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji ostatecznej Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej lub dyrektora urzędu kontroli skarbowej. Organem kontroli skarbowej właściwym do stwierdzenia nieważności decyzji ostatecznej będzie organ, który ją wydał. Po zmianie Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej przestanie być organem właściwym do prowadzenia postępowań w trybie stwierdzenia nieważności w stosunku do decyzji wydanych przez organy niższego stopnia; pozostanie mu jedynie możliwość wszczynania takich postępowań z urzędu. Zmiana zaproponowana w ust. 5 zakłada, iż do uchylenia i zmiany decyzji ostatecznej właściwy jest organ, który wydał decyzję, a nie, jak dotychczas Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej.

W ustępach 6 - 8 uregulowano zasady stosowania trybu wznowienia postępowania zakończonego decyzją ostateczną.

Zgodnie z ust. 6 organem kontroli skarbowej właściwym w sprawie wznowienia postępowania będzie organ, który wydał decyzję w ostatniej instancji. Zgodnie z ust. 7 Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej zostanie pozbawiony właściwości w przedmiocie wznowienia postępowania, w sytuacji, w której przyczyną wznowienia jest działanie organu kontroli skarbowej. W takim przypadku GIKS będzie wyznaczał dyrektora urzędu kontroli skarbowej właściwego do przeprowadzenia postępowania co do przesłanek wznowienia oraz co do rozstrzygnięcia istoty sprawy.

Zmiana w art. 27

Zmiana w ust. 2 spowoduje, iż w sytuacji, w której w postępowaniu kontrolnym nie stwierdzono nieprawidłowości, nie będzie obowiązku doręczania organom nadzorującym podmioty kontrolowane, obok wyniku kontroli, dokumentacji kontroli.

Zgodnie z nowym brzmieniem ust. 3 w przypadku środków publicznych innych niż pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, na dysponencie części budżetowej lub właściwym organie nadzoru będzie ciążył obowiązek poinformowania organu kontroli skarbowej o sposobie wykorzystania ustaleń kontroli lub przyczynach ich niewykorzystania.

Kontrolowany nadal będzie zobowiązany do poinformowania organu kontroli skarbowej o sposobie usunięcia wskazanych nieprawidłowości (ust. 6). Organ kontroli skarbowej będzie posiadał uprawnienie do ponownego wezwania kontrolowanego do wskazania sposobu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości (ust. 7). W szczególności dotyczyć będzie to przypadku, gdy wyjaśnienia kontrolowanego, o których mowa w ust. 6. okażą się niewystarczające i organ kontroli skarbowej wystąpi o ich uzupełnienie

Brzmienie projektowanego ust. 4 (obecnie ust. 2a) jest konsekwencją pozbawienia kontroli skarbowej właściwości w zakresie kontroli obrotu towarowego z zagranicą i obrotu towarami pochodzenia zagranicznego oraz likwidacją kontroli resortowej. Ponadto, ust. 4 wskazuje, iż wynik kontroli w zakresie oświadczeń majątkowych doręczany będzie podmiotowi, który wnioskuje o kontrolę oświadczenia. Zmiana wynika z faktu, iż często osoba, której dotyczy wynik kontroli, nie pracuje już na stanowisku, z którym wiąże się obowiązek składania oświadczenia majątkowego albo obowiązek składania przez nią oświadczenia nie pozostaje w związku z wykonywaną przez nią pracą (oświadczenia samorządowców), a otrzymanie wyniku kontroli przez nowego pracodawcę jest niecelowe.

W ust. 5 wskazano organy, którym należy przekazać wynik kontroli w zakresie środków publicznych pochodzących z Unii Europejskiej.

Zmiana w art. 28

Zmiana ma charakter doprecyzowujący i ma na celu usunięcie wątpliwości w zakresie wskazywania właściwego organu podatkowego, któremu przekazywany jest wynik kontroli. Zgodnie z projektem będą to organy właściwe dla kontrolowanego w dniu zakończenia postępowania kontrolnego.

Zmiana w art. 31 ust. 1 jest konsekwencją uchylecia art. 14b, w związku z likwidacją kontroli resortowej oraz dodania w art. 24 ust. 5 i 6.

Nowelizacja art. 32 ust. 1 związana jest z faktem, że adresatami not sygnalizacyjnych mogą być również inne podmioty niż organy państwowe.

W nowym brzmieniu art. 33 ust. 1 zaproponowano zmiany mające na celu usprawnienie, przyspieszenie oraz zapewnienie skuteczności kontroli.

Dotychczasowe zapisy pkt 1 i 3 budzą wątpliwości i są różnie interpretowane przez banki, co do zakresu informacji, jakie mogą być na ich podstawie udostępnione. Znowelizowane przepisy precyzują zakres informacji, jakich otrzymania będą mogły żądać organy kontroli skarbowej i obejmie informacje m.in. o przepływach na rachunkach, o odbiorcach i nadawcach tych przepływów. Ponadto, nowelizacja pkt 3 pozwoli na pozyskiwanie informacji o celach i wysokości udzielonych pożyczek i kredytów oraz o dokonywanych spłatach kredytów i pożyczek. Dostęp do takich informacji ma szczególne znaczenie dla skuteczności zwalczania naruszeń prawa w zakresie zaniżania podstaw opodatkowania oraz nieujawniania źródeł pochodzenia przychodów i majątku.

W związku z tym, iż spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe prowadzą działalność zbliżoną do działalności bankowej w zakresie prowadzenia rachunków, rozliczeń finansowych, udzielania pożyczek i kredytów zasadnym jest, aby organy kontroli skarbowej miały dostęp do gromadzonych przez SKOK-i informacji przy spełnieniu przesłanek i na zasadach analogicznych jak w przypadku banków (ust. 3).

Ustęp 4 będzie zobowiązywał towarzystwa funduszy inwestycyjnych do przekazywania organom kontroli skarbowej informacji o dacie nabycia, liczbie, cenie i wartości nabytych jednostek uczestnictwa oraz o dacie odkupienia, liczbie i wartości odkupionych jednostek uczestnictwa, kwocie wypłaconej uczestnikowi funduszu za odkupione jednostki uczestnictwa, a także o dacie i kwocie dochodów funduszu wypłaconych kontrolowanemu. W obecnym stanie prawnym organy kontroli skarbowej pozbawione są możliwości ustalenia faktycznych wydatków podatnika na zakup jednostek uczestnictwa, jeśli te nie zostały umorzone.

Ponadto, propozycja zmiany w art. 33 obejmuje rozszerzenie katalogu podmiotów zobowiązanych do udzielania informacji o kontrolowanym, o zakłady ubezpieczeń, towarzystwa emerytalne oraz podmioty, za pomocą których zakład ubezpieczeń wykonuje czynności ubezpieczeniowe. Zgodnie z przepisami ustawy - Ordynacja podatkowa organom podatkowym również przysługuje dostęp do informacji pochodzących z banku lub innej instytucji finansowej. Należy zauważyć, iż w związku z nowelizacją, w tym obszarze uprawnienia organów kontroli skarbowej i organów podatkowych będą podobne.

Zmiana w art. 33a jest konsekwencją nadania nowego brzmienia art. 33.

W art. 33b ust. 1 przyznano, ze względów celowościowych, dostęp do informacji pozyskanych w trybie, o którym mowa w art. 33, również pracownikowi dokonującemu czynności kontrolnych i jego przełożonemu w toku postępowania w sprawach o przestępstwa i wykroczenia oraz o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe prowadzonego przez inspektora, bądź w toku postępowania kontrolnego prowadzonego przez dyrektora urzędu kontroli skarbowej lub Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej. Zmiana w ust. 2 również podyktowana jest względami celowościowymi. Obecnie obowiązek przechowywania w zabezpieczonych pomieszczeniach całości akt toczącego się postępowania istnieje chociażby informacje „bankowe” zostały przekazane organowi bezpośrednio przez kontrolowanego. Takie rozwiązanie powoduje, iż bieżące z nich korzystanie jest utrudnione. Ponadto, powierzchnia pomieszczeń wyposażonych w odpowiednie zabezpieczenia jest ograniczona, co przy często znacznej obszerności akt sprawy sprawia, iż występują techniczne problemy związane z ich przechowywaniem.

Zgodnie z nowym brzmieniem ust. 2 w zabezpieczonych pomieszczeniach byłyby przechowywane poszczególne dokumenty z akt sprawy, zawierające informacje pozyskane wyłącznie z instytucji finansowych. Rozwiązanie takie pozwoli na łatwiejszy, bieżący dostęp do akt, inspektorów i pracowników urzędów kontroli skarbowej prowadzących dane postępowanie, a jednocześnie nie spowoduje pod żadnym względem zmniejszenia poziomu ochrony informacji stanowiących tajemnicę bankową.

Zmiana w ust. 4 związana jest z nowelizacją art. 24 ust. 3 i dotyczy włączania informacji zawierających informacje objęte tajemnicą bankową w przypadku podjęcia zakończonego postępowania kontrolnego.

Zmiany w art. 34

Nowelizacja ust. 1 dotyczy wyłączenia informacji gromadzonych i przetwarzanych w toku postępowań kontrolnych w zakresie środków publicznych, wywiązywania się z warunków finansowania pomocy z tych środków, kontroli prawidłowości przekazywania środków własnych do budżetu Unii Europejskiej oraz audytu gospodarowania środkami publicznymi z zakresu tajemnicy skarbowej.

Z uwagi na charakter danych gromadzonych w toku takich postępowań, podmiotów, których dotyczą oraz obecnie ograniczone możliwości wykorzystania ich przez organy nadzoru nad podmiotami kontrolowanymi, nie ma żadnego uzasadnienia dla obejmowania ich tajemnicą skarbową, przeznaczoną ze swej natury do ochrony informacji o zobowiązaniach podatkowych i innych informacji dotyczących podmiotów kontrolowanych jako podatników. Jeżeli informacje pozyskane w toku postępowania kontrolnego w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4 - 7, będą wymagały szczególnej ochrony, organ kontroli skarbowej uprawniony będzie do nadania im odpowiedniej klauzuli tajności określonej w ustawie o ochronie informacji niejawnych. Jednocześnie z uwagi na konieczność szczególnej ochrony informacji pozyskiwanych przez organy kontroli skarbowej (w tym chronionych tajemnicą bankową) w przepisie wyraźnie wskazano, iż tajemnicą skarbową objęte będą informacje gromadzone w trybie art. 7c i 7d.

Zmiana w ust. 2 pkt 4, ma na celu umożliwienie odbywania stażu, praktyki zawodowej lub studenckiej nie tylko w urzędach kontroli skarbowej, ale również w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Pomoże to zracjonalizować organizację pracy w tych urzędach, pozwalając na wykorzystywanie pracowników do zadań merytorycznych, a jednocześnie umożliwi zdobycie doświadczenia zawodowego osobom pozostającym bez pracy i studentom.

Zmiana w art. 34 ust. 2 pkt 2, nakłada obowiązek przestrzegania tajemnicy skarbowej na osoby będące na stażu (niezatrudnione) lub odbywające praktykę studencką w urzędzie obsługującym ministra do spraw finansów publicznych lub w urzędach kontroli skarbowej. Rozwiązanie takie, umożliwia wykorzystywanie pracy tych osób w prostych, technicznych zadaniach realizowanych przez organy kontroli skarbowej. Obowiązek przestrzegania tajemnicy skarbowej trwa również po zakończeniu stażu lub praktyki – art. 34 ust. 4.

Zmiana w art. 34a

Nowe brzmienie ust. 1 pkt 2 ma na celu usunięcie wątpliwości w zakresie przekazywania organom odwoławczym akt zawierających informacje wymienione w art. 33.

Nowelizacja ust. 5 pkt 5 związana jest z koniecznością zapewnienia efektywnej i sprawnej współpracy między organami kontroli skarbowej a służbami ochrony państwa. Obecnie służby te uprawnione są wyłącznie do uzyskiwania informacji z akt kontroli, których przygotowanie w praktyce jest często bardzo czasochłonne i wymaga dużych nakładów pracy. Zgodnie ze znowelizowanym ust. 5 pkt 5 wskazane służby ochrony państwa będą mogły otrzymywać również akta postępowań kontrolnych, z wyłączeniem informacji stanowiących tajemnicę bankową.

Uchylenie w ust. 5 pkt 6a i 6b jest konsekwencją wyłączenia z zakresu tajemnicy skarbowej informacji gromadzonych w zakresie kontroli skarbowej określonym w art. 2 ust. 1 pkt 4-7. Natomiast dodanie punktów 9 – 11 ma na celu usunięcie wątpliwości w zakresie możliwości przekazywania akt postępowania kontrolnego organom właściwym w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych, Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa oraz wojewodom.

Zmiana w art. 34b polega na dodaniu w ust. 3 punktu 4c i ma charakter doprecyzowujący. Nowelizacja pkt 5 związana jest z nowym brzmieniem art. 27.

Uchylenie art. 35 jest konsekwencją dodania art. 7d ust. 2.

Zmiana brzmienia art. 36 ust. 1 polega na rezygnacji z zastrzeżenia, że kontrola skarbową – wywiad skarbowy wykonuje swoje zadania w granicach określonych celami kontroli skarbowej. Zastrzeżenie to stanowi nadmierną regulację. Oczywistym jest, że wywiad skarbowy, jako integralna część kontroli skarbowej, realizuje swoje zadania dla osiągnięcia celów wyznaczonych przez ustawodawcę dla kontroli skarbowej.

Nowe brzmienie art. 36 ust. 2, 36aa ust. 1, 36b ust. 1 oraz art. 36ca ust. 1 ma charakter dostosowawczy i jest konsekwencją nadania nowego brzmienia art. 2 ust. 1, w tym dodania w tym artykule zadania polegającego na zapobieganiu i wykrywaniu naruszeń krajowych przepisów celnych oraz ściganiu naruszeń krajowych lub wspólnotowych przepisów celnych przez wykonywanie nadzoru transgranicznego osób, miejsc, środków transportu towarów oraz dostawy kontrolowanej, w rozumieniu Konwencji sporządzonej na podstawie art. K.3 Traktatu o Unii Europejskiej w sprawie wzajemnej pomocy i współpracy pomiędzy administracjami celnymi.

Dodanie w art. 36 ust. 2 zdania drugiego ma na celu przypisanie realizacji zadania określonego w art. 2 ust. 1 pkt 12, wyłącznie komórkom wywiadu skarbowego. Przyjęcie takiego rozwiązania wynika z charakteru uprawnień, jakimi dysponuje wywiad skarbowy.

Zmiana w art. 36b ust. 5 ma na celu stworzenie prawnej możliwości występowania przez wywiad skarbowy do przedsiębiorców telekomunikacyjnych z wnioskami o udostępnienie

danych w formie elektronicznej. Dotychczasowy przepis ust. 5 dopuszcza możliwość wykorzystania sieci telekomunikacyjnej, ale wyłącznie do udostępniania danych. Zgodnie z nowym brzmieniem art. 36b ust. 5 również występowanie do przedsiębiorców będzie możliwe za pomocą sieci telekomunikacyjnej. Wejście w życie zaproponowanej zmiany usprawni przekazywanie wniosków i uzyskiwanie odpowiedzi od przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Nowelizacja art. 36d ust. 1 pkt 2 ma na celu przyznanie kierownikowi komórki organizacyjnej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych właściwej w sprawach wywiadu skarbowego, w miejsce Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, uprawnienia do przekazywania prokuratorowi materiałów uzyskanych w czasie prowadzenia czynności wywiadu skarbowego. W ocenie projektodawcy takie rozwiązanie usprawni wymianę informacji między organami kontroli skarbowej i organami ścigania.

Zmiana w art. 36f ma na celu stworzenie prawnej możliwości podejmowania przez wywiad skarbowy bezpośredniej współpracy z organami i instytucjami Państw Członkowskich Unii Europejskiej odpowiadającymi zakresem swojego działania wywiadowi skarbowemu. Chodzi tutaj zwłaszcza o wymianę informacji uzyskanych w drodze czynności operacyjno – rozpoznawczych. Dostęp we właściwym czasie do dokładnych i aktualnych informacji należy do podstawowych elementów wpływających na skuteczność podejmowanych czynności operacyjno – rozpoznawczych. Biorąc pod uwagę międzynarodowy charakter niektórych przestępstw skarbowych wprowadzenie przedmiotowej zmiany w istotny sposób usprawni realizację obowiązków nałożonych przez ustawodawcę na wywiad skarbowy.

Problemy dotyczące wymiany informacji uzyskanych w drodze czynności operacyjno – rozpoznawczych pomiędzy właściwymi organami Państw Członkowskich Unii Europejskiej zostały dostrzeżone również przez Radę Europejską w *Decyzji Ramowej Rady 2006/960/WsiSW z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie uproszczenia wymiany informacji i danych wywiadowczych między organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej*. Rada uznała, że „formalne procedury, struktury administracyjne oraz przeszkody prawne wynikające z przepisów ustawowych państw członkowskich w poważny sposób utrudniają obecnie skuteczną i sprawną wymianę informacji i danych wywiadowczych między organami ścigania; taki stan rzeczy jest nie do przyjęcia dla obywateli Unii Europejskiej i wymaga poprawy bezpieczeństwa i zwiększenia skuteczności organów ścigania, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony praw człowieka”. Rada zobowiązała państwa członkowskie do podjęcia niezbędnych działań w celu zastosowania się do przepisów tej decyzji.

Uchylenie art. 36k związana jest z umieszczeniem regulacji w zakresie naboru do pracy w wywiadzie skarbowym w rozdziale 5.

Zmiana w art. 37a ust. 4 związana jest z koniecznością dostosowania przepisów odsyłających w związku z nowelizacją przepisów rozdziału 2a.

Nadanie nowego tytułu rozdziałowi 5 związane jest z wprowadzeniem do niego regulacji dotyczących naboru i pracy w komórkach realizacyjnych zarówno inspektorów jak i pracowników kontroli skarbowej.

Zmiana w art. 38 związana jest z nowelizacją art. 6. Natomiast dodawany w art. 38 ust. 6 ma na celu przyznanie Generalnemu Inspektorowi Kontroli Skarbowej uprawnień do wydania upoważnienia pracownikowi do załatwiania spraw (zawieszenia lub umorzenia postępowania przygotowawczego, przedłużania dochodzeń w sprawach karnych skarbowych) w jego imieniu.. Należy podkreślić, iż w przeciwieństwie od innych organów nadrzędnych nad finansowym organem postępowania przygotowawczego (izba skarbową, izba celna) Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej jest organem jednoosobowym. Tym samym mając na uwadze znaczną ilość spraw z zakresu sprawowanego nadzoru, obowiązek osobistego podejmowania przez GIKS wszystkich czynności procesowych w sposób istotny wpływa na możliwość realizacji zasady szybkości postępowania. Jednocześnie w strukturze Ministerstwa Finansów istnieje wyodrębniona komórka organizacyjna, odpowiedzialna za obsługę prac Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej w zakresie nadzoru nad postępowaniami o przestępstwa skarbowe. W związku z tym zasadnym jest, aby GIKS mógł upoważniać inspektorów kontroli skarbowej zatrudnionych w ww. komórce organizacyjnej MF, a więc osoby posiadające niezbędne kwalifikacje, do wykonywania w jego imieniu uprawnień i obowiązków wynikających z Kodeksu karnego skarbowego dla organu nadrzędnego nad finansowym organem postępowania przygotowawczego. Zakres upoważnień ograniczony będzie do spraw mniejszej wagi, natomiast do wyłącznej akceptacji Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej pozostaną decyzje procesowe o najbardziej istotnym znaczeniu.

Zmiana w art. 39

Dodawany ust. 1a stanowi, obok rozwiązania wprowadzonego w art. 8 ust. 4, otwarcie kontroli skarbowej na osoby zatrudnione w jednostkach organizacyjnych kontroli skarbowej lub administracji podatkowej, posiadające uprawnienia do wykonywania zawodu doradcy podatkowego. Projektowany przepis umożliwi osobie, która została wpisana na listę doradców podatkowych uzyskanie powołania na stanowisko inspektora kontroli skarbowej o ile posiada odpowiedni staż w jednostkach organizacyjnych kontroli skarbowej lub jednostkach organizacyjnych administracji podatkowej i celnej.

W ocenie projektodawcy proponowane rozwiązanie stanowi dla kontroli skarbowej szansę pozyskania przygotowanej merytorycznie i posiadającej odpowiednie doświadczenie kadry pracowników, zapewniając im w zamian stabilne zatrudnienie na stanowisku inspektora kontroli skarbowej oraz możliwość awansu na najwyższe stanowiska w kontroli skarbowej – dyrektorów urzędów kontroli skarbowej. Projektowane regulacje wprowadzają ponadto czynnik motywacyjny dla pozostania w strukturze organizacyjnej kontroli skarbowej obecnie zatrudnionych pracowników. Możliwość awansu zawodowego (stanowisko inspektora kontroli skarbowej i dyrektora urzędu kontroli skarbowej) pozwoli na zatrzymanie w jednostkach organizacyjnych kontroli skarbowej pracowników posiadających wysokie kwalifikacje, potwierdzone wpisem na listę doradców podatkowych. Brak takich rozwiązań może spowodować odpływ takich osób do sektora prywatnego, co nie pozostanie bez wpływu na skuteczność i sprawność organów kontroli skarbowej.

Zmiana w ust. 2a wprowadza zasadę, iż dodatkowej ocenie podlegają wyłącznie inspektorzy kontroli skarbowej, którzy wykonują czynności kontrolne lub prowadzą postępowania przygotowawcze, w odniesieniu do tych czynności. Pozostali inspektorzy kontroli skarbowej podlegać będą ocenie na podstawie przepisów ustawy o służbie cywilnej.

Art. 39a, 39b, 40, 40a, 41a, 42 – 42e.

Celem projektowanych przepisów jest wzmocnienie statusu inspektorów kontroli skarbowej w celu zagwarantowania im pełnej niezależności w prowadzonych postępowaniach

kontrolnych i czynnościach. Obecnie, mimo, iż ustalenia inspektorów często dotyczą bardzo skomplikowanych stanów faktycznych i wysokich kwot zaległości podatkowych nie posiadają szczególnej ochrony stosunku pracy na stanowisku inspektora gwarantującej niezależność w zakresie podejmowanych decyzji (ewentualny status urzędnika służby cywilnej zapewnia większą ochronę przed rozwiązaniem stosunku pracy, ale nie przed utratą statusu inspektora). W celu zagwarantowania stabilności zatrudnienia inspektorów w sposób wyczerpujący określone zostaną w sposób wyczerpujący zasady wygasania i rozwiązywania stosunku pracy inspektora oraz zasady odwoływania osób ze stanowiska inspektora i ich dalszego zatrudniania w jednostkach organizacyjnych kontroli skarbowej. Zasady wygasania i rozwiązywania stosunków pracy wszystkich inspektorów zostaną ukształtowane w sposób analogiczny do rozwiązań przyjętych dla urzędników służby cywilnej. Zgodnie z art. 39b powoływania inspektora kontroli skarbowej dokonywać będzie Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej. Zakres zadań, uposażenie określi dyrektor urzędu kontroli skarbowej, w którym powołanie uzyska inspektor.

Art. 40a przewiduje możliwość delegowania przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej inspektorów kontroli skarbowej do wykonywania zadań służbowych w innych jednostkach kontroli skarbowej lub poza kontrolą skarbową. Wprowadzenie tego uprawnienia dla GIKS wiąże się z koniecznością zapewnienia większej elastyczności w korzystaniu przez kontrolę skarbową z potencjału kadry inspektorskiej oraz zwiększoną dyspozycyjnością inspektorów, wynikającą ze zmienionego statusu ich zatrudnienia. Szczegółowe zasady delegowania inspektorów kontroli skarbowej określi minister właściwy do spraw finansów publicznych w drodze rozporządzenia.

Dodawany w art. 41 ust. 2a wprowadza zobowiązanie organu postępowania przygotowawczego, do zawiadomienia Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej o zamiarze przesłuchania inspektora kontroli skarbowej, co do faktów, o których dowiedział się w związku z wykonywaniem czynności służbowych. Obowiązek ten dotyczyć będzie również sądu jeżeli pierwsze przesłuchanie inspektora będzie miało miejsce dopiero na rozprawie głównej. Z uwagi na to, iż fakty, których dotyczyć ma przesłuchanie stanowią podlegający szczególnej ochronie rodzaj tajemnicy służbowej - tajemnicę skarbową, zasadnym jest, aby Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej odpowiedzialny za jej ochronę posiadał wiedzę o przypadkach ujawniania informacji objętych tajemnicą skarbową. Jednocześnie uprzednia informacja o zamiarze przesłuchania inspektora przyczyni się do lepszej współpracy organów kontroli skarbowej z organami ścigania, w szczególności w przypadkach, w których w związku z przesłuchaniem wystąpi konieczność zwolnienia z tajemnicy skarbowej dokumentów z postępowań kontrolnych prowadzonych na wniosek organów ścigania.

Art. 42 – 42c określają zasady odwoływania inspektorów kontroli skarbowej oraz rozwiązywania ich stosunków pracy. Przewidziane w tych przepisach zasady gwarantują inspektorom kontroli skarbowej stabilność zatrudnienia i niezależność w wykonywaniu obowiązków służbowych od jakichkolwiek wpływów zewnętrznych. Proponowane rozwiązanie ma również na celu zapobieżenie odpływu doświadczonych i wykwalifikowanych pracowników ze służb kontroli skarbowej. Zgodnie z art. 42c określone w przepisach art. 42 – 42b przesłanki będą wyłączną podstawą odwołania i rozwiązania stosunku pracy inspektora, niezależnie od tego, czy jest on pracownikiem czy urzędnikiem służby cywilnej. W zakresie sposobów oraz przyczyn rozwiązania stosunku pracy nie będą miały zastosowania przepisy Kodeksu pracy oraz ustawy o służbie cywilnej.

Art. 42 określa przypadki obligatoryjnego odwołania inspektora przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej. Ustępy 2 i 3 wskazują na skutki odwołania dla stosunku pracy inspektora. Ustęp 2 wskazuje na przesłanki odwołania, które będzie równoznaczne z

rozwiązaniem stosunku pracy z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia. Ustęp 3 stanowi, iż w przypadku odwołania inspektora z przyczyn innych niż określone w ust. 2, odwołany inspektor zostaje zatrudniony na stanowisku jakie zajmował przed powołaniem na stanowisko inspektora lub równorzędnym.

Art. 42a określa przypadki fakultatywnego odwołania inspektora kontroli odwołania inspektora kontroli skarbowej przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej oraz skutki odwołania dla stosunku pracy inspektora (w sposób analogiczny do rozwiązań przyjętych w art. 42)

Art. 42b wprowadza możliwość rozwiązania stosunku pracy inspektora na mocy porozumienia stron oraz rezygnacji inspektora, ale z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia. Jest to rozwiązanie analogiczne do funkcjonującego na gruncie ustawy o służbie cywilnej w odniesieniu do urzędników służby cywilnej.

Art. 42d określa przypadki wygaśnięcia stosunku pracy inspektora kontroli skarbowej. Wygaśnięcie stosunku pracy inspektora stwierdzać będzie Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej.

Art. 42e określa tryb postępowania wobec inspektorów w przypadku likwidacji urzędu, w którym zostali powołani.

Art. 42f – 42k regulują kwestię naboru, oceny zdolności do pracy pracowników oraz czasu pracy pracowników wyodrębnionych komórek organizacyjnych.

Dodawany art. 42f określa kryteria w zakresie predyspozycji etycznych, fizycznych oraz psychologicznych, jakie powinny spełniać osoby zatrudnione w wyodrębnionych komórkach i wywiadzie skarbowym.

Art. 42g związany jest z uchynieniem dotychczasowego art. 36k i stanowi, że nie podlegają ogłoszeniu informacja o wolnych stanowiskach pracy w komórkach realizacyjnych oraz wywiadzie skarbowym, a także o kandydatach do pracy na tych stanowiskach. Natomiast zgodnie z ust. 2 do obsadzania stanowisk kierujących komórkami komórkami organizacyjnymi właściwymi w sprawach wywiadu skarbowego nie mają zastosowania przepisy rozdziału 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U z 2008 Nr 227, poz. 1505). Zmiana ta polega na przeniesieniu dotychczasowej treści art. 36k ust. 2 i 3 do rozdziału 5.

Art. 42h wskazuje komisje lekarskie podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych jako właściwe do dokonywania oceny zdolności fizycznej i psychicznej kandydatów do pracy oraz pracowników zatrudnionych w komórkach, o których mowa w art. 11g ust. 1 i wywiadzie skarbowym, a także zobowiązuje ministra właściwego do spraw finansów publicznych do pokrywania kosztów tych badań. W stanie dotychczasowym komisje te również wydawały orzeczenia w stosunku do kandydatów i pracowników kontroli skarbowej, z tym, że ze względu na brak uregulowania właściwości komisji lekarskich w ustawie oraz *rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 1 lipca 2002 r. w sprawie komórek organizacyjnych kontroli skarbowej, w których zatrudnionym inspektorom i pracownikom przysługuje umundurowanie służbowe i broń służbowa, a także naboru do tych komórek (Dz. U. Nr 100, poz. 91,1 z późn. zm.)*, robiły to na podstawie umowy cywilnoprawnej.

W związku z tym, że do chwili obecnej, na podstawie ww. umowy, ustalanie zdolności fizycznej i psychicznej kandydatów do pracy oraz pracowników zatrudnionych w komórkach, o których mowa w art. 11g ust. 1, oraz wywiadu skarbowego odbywało się odpłatnie, zmiana

przepisów w tym zakresie nie spowoduje zwiększenia obciążenia budżetu państwa w tym zakresie.

Szczegółowy tryb przeprowadzania oceny określi rozporządzenie wydane na podstawie art. 42h ust. 2.

Art. 42i reguluje postępowanie w sprawie naboru pracowników wyodrębnionych komórek oraz wywiadu skarbowego. Do tej pory materia zawarta w art. 42i uregulowana była w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 1 lipca 2002 r. w sprawie komórek organizacyjnych kontroli skarbowej, w których zatrudnionym inspektorom i pracownikom przysługuje umundurowanie służbowe i broń służbowa, a także naboru do tych komórek (Dz. U. Nr 100, poz. 91,1 z późn. zm.).

Wprowadzenie przepisu art. 42j, ma na celu umożliwienie przeprowadzenia badań lekarskich, psychologicznych lub psychofizjologicznych w stosunku do osób już zatrudnionych w komórkach realizacyjnych i wywiadzie skarbowym. Badania te, w dotychczasowym stanie prawnym, każdy z pracowników przechodzi tylko raz - podczas procedury naboru. Pracownicy komórek realizacyjnych i wywiadu skarbowego wykonują zadania wymagające szczególnych predyspozycji psychofizycznych. W trakcie ich wykonywania narażeni są na silny stres. Mają prawo użycia środków przymusu bezpośredniego i broni palnej. Od stanu psychicznego i fizycznego jednej osoby w zespole zależy nie tylko powodzenie realizacji zadania, ale również życie i zdrowie pozostałych osób. Zatem niezbędne wydaje się wprowadzenie przepisu, który umożliwiłby, w przypadku powzięcia przez pracownika lub jego przełożonych, wątpliwości co do jego stanu psychicznego lub fizycznego, skierowanie go na badania weryfikujące predyspozycje do pracy w tych komórkach. Podobnie przedstawia się sytuacja z badaniami psychofizjologicznymi. Pracownicy komórek realizacyjnych i wywiadu skarbowego, w ramach realizacji zadań uzyskują wiedzę z zakresu form i metod pracy operacyjnej, a także wiedzę z zakresu konkretnych prowadzonych przez nich spraw. W niektórych sytuacjach, uzasadnionych okolicznościami (np. niepowodzenia prowadzonych działań w przypadku, gdy tylko kilku pracowników miało informacje na ich temat) zachodzi konieczność sprawdzenia pracowników, czy nie wykorzystują swej wiedzy dla celów innych od ustawowych. Badaniem, które pozwoli z dużym prawdopodobieństwem zweryfikować czy informacje zostały przekazane osobom nieuprawnionym, czy też, że pracownik utrzymuje kontakty ze środowiskiem przestępczym jest badanie psychofizjologiczne. Gwarancją, że środek ten nie będzie nadużywany jest uprawnienie jedynie Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej do kierowania na badania psychofizjologiczne. Zgodnie z art. 42j ust. 3 stwierdzenie w wyniku badań trwałej niezdolności do pracy w komórkach, o których mowa w art. 11g ust. 1, albo wywiadzie skarbowym powodować będzie rozwiązanie stosunku pracy, o ile nie będzie możliwości przeniesienia pracownika do pracy na innym stanowisku w jednostce organizacyjnej kontroli skarbowej. Na podstawie art. 42j ust. 4 równoznaczne z orzeczeniem o trwałej niezdolności do pracy będzie dwukrotne, nieusprawiedliwione niestawienie się na komisję lekarską.

Dodawany art. 42k wprowadza przepisy regulujące czas pracy osób zatrudnionych w komórkach, o których mowa w art. 11g ust. 1, oraz wywiadzie skarbowym. Szczególna regulacja tej kwestii podyktowana jest specyfiką pracy w takich komórkach.

Przyjęte w projekcie rozwiązanie uzasadnia fakt, iż praca w komórkach realizacyjnych kontroli skarbowej oraz wywiadu skarbowego, z uwagi na zakres uprawnień oraz charakter wykonywanych zadań, zbliżona jest do służby w Policji. W związku z tym wydaje się, że tak jak i dla policjantów, również dla pracowników tych komórek trudno przyjąć sztywne ramy czasowe wykonywania czynności służbowych, w tym w szczególności czynności operacyjno – rozpoznawczych, ustalone dla „zwykłych” urzędników. Trudno bowiem wyobrazić sobie

sytuację, aby czynności służbowe polegające np. na obserwacji osoby, wobec której zostały podjęte niejawne czynności sprawdzające, wymuszające konieczność nieprzerwanej pracy niekiedy przez całą dobę, były wykonywane w czasie określonym dla pracownika administracji wykonującego czynności typowo urzędnicze. Regulacje ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej w tym zakresie są niewystarczające. Nie przystają bowiem do charakteru zadań realizowanych przez komórki realizacyjne oraz wywiad skarbowy, w których nie można określić z góry wymiaru czasu pracy niezbędnego do realizacji zadań służbowych.

Dodanie nowego rozdziału 5a „Kara pieniężna” oraz regulacji art. 43a ma na celu umożliwić organom kontroli skarbowej reakcję na pojawiające się przypadki odmowy udostępniania informacji przez podmioty zobowiązane lub braku reakcji na żądanie organu kontroli skarbowej. Kara będzie nakładana na podmiot zobowiązany do przekazania informacji. Do postępowania w sprawie wydania decyzji o nałożeniu kary zastosowanie będą miały w takim przypadku przepisy ustawy kodeks postępowania administracyjnego. Wysokość kary została określona w sposób wskazujący na znacznie większą wagę i negatywne skutki zaniechania osoby zobowiązanej w stosunku do zaniechań określonych w rozdziale 22 Kary porządkowe działu IV Ordynacji podatkowej oraz zapewniający rzeczywistą możliwość egzekwowania obowiązków wynikających z art. 7c i 7d.

Możliwość ukarania będzie istniała dopiero po wyczerpaniu środków zaskarżenia postanowienia organu kontroli skarbowej w przedmiocie żądania informacji. W sytuacji, w której mimo ukarania podmiot nie będzie wywiązywał się z obowiązku udostępnienia informacji, organ kontroli skarbowej będzie mógł ponawiać karę.

Podmiotowi ukaranemu będzie przysługiwało odwołanie od decyzji dyrektora urzędu kontroli skarbowej do Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, a gdy decyzję wydał w I instancji Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej – wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Egzekucja wymierzonej tytułem kary kwoty pieniężnej następować będzie w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji

Art. 2.

Projektowana w art. 2 nowelizacja ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o urzędach i izbach skarbowych związana jest z uchynieniem w ustawie o kontroli skarbowej art. 2 ust. 1 pkt 15 i likwidacją obecnej kontroli resortowej. Zgodnie z projektowanym art. 5 ust. 1c i 1d nowelizowanej ustawy, kontrolę jednostek organizacyjnych administracji podatkowej sprawować będzie minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Dalszą konsekwencją zmian w art. 5 jest zmiana w art. 8 ustawy o izbach i urzędach skarbowych dotycząca dodatków skarbowych dla osób, które realizować będą kontrole wewnętrzne w organach administracji podatkowej. Obecnie takie dodatki przysługują osobom zatrudnionym w jednostkach organizacyjnych kontroli skarbowej realizujących kontrolę resortową na zasadach analogicznych jak osoby realizujące kontrole podatkowe. Tym samym w wyniku zmiany osobom, które w związku z reformą kontroli resortowej, podejmują zatrudnienie w komórce organizacyjnej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych, która będzie realizować kontrole wewnętrzne w administracji podatkowej, będą przysługiwać dodatki skarbowe na zasadach przewidzianych dla osób realizujących kontrole podatkowe.

Art. 3

Zmiana w ustawie o doradztwie podatkowym koreluje ze zmianami w art. 8 ust. 4 oraz 39 ust. 1a ustawy o kontroli skarbowej.

Proponowane zmiany w ustawie o kontroli skarbowej wprowadzają dla osób wpisanych na listę doradców podatkowych możliwość przystępowania do konkursów na stanowisko dyrektora urzędu kontroli skarbowej oraz powołania na stanowisko inspektora kontroli skarbowej.

W celu zapewnienia, aby powyższe przepisy w rzeczywistości umożliwiły osobom wpisanym na listę doradców podatkowych podejmowanie zatrudnienia w kontroli skarbowej, a także innych organach administracji podatkowej konieczna jest zmiana przepisów ustawy o doradztwie podatkowym, które w obecnym kształcie faktycznie ograniczają czasowo możliwość takiego zatrudnienia przez osoby wpisane na listę doradców podatkowych. Niezbędne jest wobec tego wprowadzenie wyjątku od przepisu przewidującego obligatoryjne skreślenie z listy doradców podatkowych po upływie 5-letniego okresu zawieszenia wykonywania zawodu doradcy podatkowego.

Istnienie tego przepisu powoduje, że osoby wpisane na listę doradców podatkowych zmuszone są, dla zachowania uprawnień doradcy, do rezygnacji z pracy w organach kontroli skarbowej i organach podatkowych. Zachowanie go w niezmienionej formie spowoduje, że wskazane powyżej zmiany w ustawie o kontroli skarbowej, umożliwiające osobom wpisanym na listę doradców podatkowych pracę na stanowisku dyrektora urzędu kontroli skarbowej, czy inspektora kontroli skarbowej nie będą stanowiły wystarczającej zachęty do korzystania z nich przez osoby posiadające uprawnienia doradcy podatkowego.

Wobec tego zamiarem projektodawcy jest, aby skreślenie z listy doradców podatkowych nie dotyczyło osób wpisanych na listę, które w okresie zawieszenia wykonywania zawodu doradcy podatkowego były nieprzerwanie zatrudnione w urzędzie kontroli skarbowej, urzędzie skarbowym, izbie skarbowej oraz w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych, zaś do zakresu ich obowiązków należało stosowanie przepisów prawa podatkowego w związku z prowadzonymi postępowaniami podatkowymi lub kontrolnymi. Natomiast po odbytych konsultacjach z Krajową Izbą Doradców Podatkowych projektowana zmiana polega na uchyleniu przesłanki 5 – letniego okresu zawieszenia wykonywania zawodu doradcy podatkowego, jako podstawy skreślenia z listy doradców, w odniesieniu do wszystkich osób, które zawiesiły wykonywanie zawodu doradcy niezależnie od zawodu przez nie wykonywanego.

Rozwiązanie to z jednej strony zapobiegnie odpływowi z kontroli skarbowej i organów podatkowych, osób posiadających uprawnienia doradcy podatkowego. Z drugiej zaś strony umożliwi i umotywuje osoby wpisane na listę doradców podatkowych do zatrudniania się w administracji skarbowej, bez obaw związanych z utratą prawa do wykonywania zawodu doradcy. Jednocześnie podjęcie zatrudnienia w kontroli skarbowej przez osobę wpisaną na listę doradców, będzie równoznaczne z zawieszeniem wykonywania zawodu doradcy.

Należy przy tym podkreślić, że biorąc pod uwagę uzupełniający się zakres tematyczny egzaminów na doradcę podatkowego i inspektora kontroli skarbowej, a także rodzaj i obszar czynności i zadań realizowanych przez inspektorów kontroli skarbowej w trakcie wykonywania przez nich obowiązków, nie istnieje w opinii projektodawcy niebezpieczeństwo, że proponowana zmiana ustawy o doradztwie podatkowym spowoduje zachowanie uprawnień doradcy przez osoby do tego nie predestynowane.

Wskazania również wymaga, że proponowana zmiana pozostaje bez wpływu przepisy określające krąg osób i zasady wpisu na listę doradców podatkowych.

Art. 4.

Obecnie przepisy ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych nie wymieniają wśród organów uprawnionych do pozyskiwania informacji od towarzyszt

funduszy inwestycyjnych organów kontroli skarbowej. W związku z tym, iż nowelizowane art. 33 i 33a wprowadzają takie uprawnienie dla Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej oraz dyrektorów urzędów kontroli skarbowej, zasadnym jest wskazanie na istnienie takiego uprawnienia również w ustawie o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych.

Art. 5.

Zmiana w art. 298 ustawy Ordynacja podatkowa ma na celu usunięcie wątpliwości co do możliwości przekazywania przez organy podatkowe Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa informacji stanowiących tajemnicę skarbową. Rozwiązanie to jest analogiczne do zmiany w art. 34a ust. 5 pkt 9 ustawy o kontroli skarbowej.

Art. 6.

W art. 6 projektu proponuje się zmianę w ustawie z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy poprzez dodanie art. 114a, który umożliwi zawieszanie postępowań przygotowawczych w sytuacji, gdy postępowanie podatkowe nie zostało zakończone. W niektórych sprawach konieczne jest zawieszanie postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe, w przypadku braku ostatecznych decyzji podatkowych, bądź rozstrzygnięć sądów administracyjnych w postępowaniach podatkowych. Obecnie postępowanie podatkowe, co do zasady - nie stanowi podstawy zawieszenia dochodzenia. W konsekwencji skutkuje to tym, że w przypadku wniesienia przez stronę zażalenia na postanowienie o odmowie zawieszenia postępowania przygotowawczego, GIKS jako organ nadrzędny nad finansowym organem postępowania przygotowawczego utrzymuje w mocy zaskarżone postanowienia inspektorów kontroli skarbowej. Jednakże w szczególnie uzasadnionych sytuacjach, w szczególności z uwagi na wysoką kwotę uszczuplenia podatkowego, czy też skomplikowany charakter ujawnionych naruszeń podatkowych, dopuszczana jest możliwość zawieszenia postępowania.

Chcąc wyeliminować wątpliwości, czy brak decyzji podatkowej może być uznany za długotrwałą przeszkodę uniemożliwiającą prowadzenie postępowania karnego w rozumieniu przepisu art. 22 § 1 Kpk, proponuje się dokonać zmiany przepisów ustawy Kodeks karny skarbowy, i wprowadzić zapisy, które w sposób wyraźny będą zezwalały w wyjątkowych sytuacjach, na zawieszanie postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe.

Art. 114a będzie stanowić dodatkową przesłankę zawieszenia postępowania przygotowawczego wobec przesłanek określonych w Kodeksie postępowania karnego. Zawieszenie będzie miało charakter fakultatywny. Organ postępowania przygotowawczego będzie mógł zawiesić postępowanie, jeżeli uzna, iż jego prowadzenie jest utrudnione ze względu na toczące się postępowanie przed organami kontroli skarbowej, organami podatkowymi i celnymi lub sądami administracyjnymi.

Art. 7 wprowadza zmianę w ustawie o działalności ubezpieczeniowej. Zmiana ta jest związana z nowelizacją art. 33 i 33a ustawy o kontroli skarbowej i koniecznością rozszerzenia dostępu organów kontroli skarbowej, w tym dyrektorów urzędów kontroli skarbowej do informacji gromadzonych przez zakłady ubezpieczeń. Zmiana polega na wprowadzeniu w ustawie o działalności ubezpieczeniowej analogicznego rozwiązania do postanowień ustawy Prawo bankowe, zgodnie z którym przekazywanie informacji organom kontroli skarbowej będzie odbywać się w trybie i na zasadach określonych w ustawie o kontroli skarbowej. Pozwoli to na usunięcie wątpliwości co do zakresu informacji pozyskiwanych od zakładów

ubezpieczeń, organów kontroli skarbowej uprawnionych do wystąpienia o ich przekazanie oraz przesłanek takiego żądania.

Art. 8 zawiera przepis przejściowy dotyczący czynności z zakresu certyfikacji i wydawania deklaracji zamknięcia pomocy ze środków unijnych. Zgodnie z art. 8 do czynności, które zostały wszczęte i nie zostały zakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zastosowanie będą miały przepisy dotychczasowe.

Art. 9 przewiduje, iż do naboru pracowników komórek, o których mowa w art. 11g ust. 1, oraz wywiadu skarbowego stosować należy art. 11g ust. 2 ustawy o kontroli skarbowej w brzmieniu dotychczasowym oraz przepisy rozporządzenia wydanego na podstawie art. 11g ust. 3 pkt 2, przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Dodatkowo, w przypadku naboru pracowników wywiadu skarbowego, w okresie tym stosowane mają być również art. 36k ust. 2 i 3 zmienianej ustawy. Przepis art. 36k ust. 3 ustawy o kontroli skarbowej został wprowadzony art. 144 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 227, poz. 1505), wchodzącej w życie w dniu 24 marca 2009 r.

Zabieg powyższy ma na celu uniknięcie sytuacji, w której ze względu na odłożone wejście w czasie niektórych przepisów ustawy niemożliwe byłoby prowadzenie naboru do tych komórek.

W art. 10 uregulowano sposób postępowania w sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy. Generalnie postępowania niezakończone do dnia wejścia w życie ustawy prowadzone będą na podstawie przepisów dotychczasowych, z wyjątkiem spraw uregulowanych w art. 26 ustawy o kontroli skarbowej, tj. tzw. trybów nadzwyczajnych, do których będą miały zastosowanie przepisy nowe. Prawa i obowiązki Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej jako strony w sprawach, w których przysługuje lub już została wniesiona skarga do sądu administracyjnego mają być przejęte przez właściwych dyrektorów urzędów kontroli skarbowej. Jest to konsekwencja pozbawienia Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej właściwości do prowadzenia postępowań w trybach nadzwyczajnych.

Art. 11. Przepis utrzymuje ważność wydanych na podstawie dotychczasowych przepisów legitymacji służbowych i znaków identyfikacyjnych.

Zgodnie z art. 12 wprowadzane przepisy dotyczące inspektorów kontroli skarbowej będą miały zastosowanie do inspektorów powołanych na to stanowisko przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 13 zawiera przepis przejściowy w związku z nowelizacją ustawy o doradztwie podatkowym. Zgodnie z tym przepisem, do osób wpisanych na listę doradców podatkowych i niewykreślonych do dnia wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy ustawy o doradztwie podatkowym w nowym brzmieniu.

Art. 14 utrzymuje w mocy przepisy wykonawcze wydane na podstawie nowelizowanych przepisów upoważniających do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie znowelizowanych przepisów, z jednoczesnym ograniczeniem obowiązywania tych przepisów do 6 miesięcy.

Art. 15 określa datę wejścia w życie ustawy na 3 miesiące od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów regulujących m. in. kwestie naboru do komórek, o których mowa w art. 11g ust. 1, oraz wywiadu skarbowego. W przypadku przepisów, o których mowa w art. 1 pkt 15 oraz pkt 56 w zakresie dodawanych art. 42f – 42k czas wejścia w życie został określony na 6 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy. Jest to okres niezbędny dla sporządzenia nowych przepisów wykonawczych w tym zakresie oraz technicznego przygotowania nowej procedury naboru.

Ocena Skutków Regulacji.

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt:

Projekt oddziałuje na prawa i obowiązki kontrolowanych, w tym przedsiębiorców, organy administracji publicznej i inne podmioty zobowiązane do współdziałania z organami kontroli skarbowej, organy kontroli skarbowej, jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, inspektorów kontroli skarbowej oraz pracowników jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej.

Wpływ regulacji na prawa i obowiązki kontrolowanych wynikać będzie ze zmian w zakresie przedmiotowym i podmiotowym kontroli skarbowej. Wpływ na prawa i obowiązki organów administracji i podmiotów współpracujących z organami kontroli skarbowej będą miały zmiany w zakresie zasad pozyskiwania informacji przez organy kontroli skarbowej. W odniesieniu do organów kontroli skarbowej regulacja dotyczy zmiany rozłożenia zadań pomiędzy Generalnym Inspektorem Kontroli Skarbowej oraz dyrektorami urzędów kontroli skarbowej. Na dyrektorów urzędów kontroli skarbowej zostaną nałożone nowe obowiązki w zakresie nadzoru nad rozstrzygnięciami dyrektorów urzędów kontroli skarbowej, obecnie wykonywane przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej. Wpływ regulacji na prawa i obowiązki osób zatrudnionych w kontroli skarbowej dotyczy zmiany w zakresie stosunku pracy inspektorów kontroli skarbowej oraz przyznania pracownikom jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej nowych uprawnień w zakresie czynności postępowań kontrolnych i przygotowawczych.

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji:

Projekt został poddany szerokim konsultacjom społecznym, w tym przede wszystkim z konsultacjom z organizacjami przedsiębiorców oraz związkami zawodowymi zrzeszającymi pracowników jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej.

Grupa podmiotów uczestniczących w konsultacjach społecznych:

1. Komisja Krajowa NSZZ "Solidarność",
2. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
3. Forum Związków Zawodowych,
4. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Skarbowych,
5. Rada Sekcji Krajowej NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” Pracowników Skarbowych,
6. Związek Rzemiosła Polskiego,
7. Konfederacja Pracodawców Polskich,
8. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan,
9. Business Centre Club,
10. Krajowa Izba Doradców Podatkowych,
11. Związek Banków Polskich.
12. Narodowy Bank Polski.

Projekt został opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Finansów zgodnie z przepisami z dnia 7 lipca 2005 r. ustawy o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa.

3. Wpływ projektu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

- a) Projekt może mieć pozytywny wpływ na sektor finansów publicznych. Wprowadzanie nowych lub doprecyzowanie dotychczasowych uprawnień kontroli skarbowej (np. zakresu kontroli skarbowej i dostępu do informacji gromadzonych przez inne podmioty, usprawnienie koordynacji kontroli przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej) oraz usunięcie dotychczasowych niejasności w zakresie procedury kontrolnej (np. w zakresie dokonywania częściowych korekt deklaracji, określania właściwości organów kontroli skarbowej) w znacznym stopniu wpłynie na zwiększenie skuteczności kontroli skarbowej, a tym samym skutkować będzie wzrostem wpływów budżetowych oraz zmniejszeniem nieprawidłowości w zakresie gospodarowania środkami publicznymi. Na etapie projektowania regulacji nie jest jednak możliwe oszacowanie takich korzyści dla budżetu państwa. Projekt nie będzie miał bezpośredniego wpływu dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.
- b) Projekt przewiduje wprowadzenie badań psychofizjologicznych pracowników komórek realizacyjnych oraz pracowników wywiadu skarbowego. Wprowadzenie takiej regulacji nie spowoduje dodatkowych obciążeń budżetu państwa, bowiem badania te będą przeprowadzane we własnym zakresie przez jednostki organizacyjne kontroli skarbowej (przez komórkę kadrową obsługującą pracowników: wywiadu skarbowego oraz komórek realizacyjnych).
- c) Projekt przewiduje przeniesienie zadań Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej w zakresie prowadzenia postępowań w trybach nadzwyczajnych (art. 26) na dyrektorów urzędów kontroli skarbowej. Przewiduje się, iż wzrost zakresu zadań tych organów będzie nieznaczny. Ponadto, nie będzie wiązał się z obowiązkiem wzrostu poziomu zatrudnienia w urzędach obsługujących te organy. W 2006 r. przeprowadzonych zostało około 200 postępowań w obu instancjach (ok. 160 postępowań w I instancji oraz ok. 40 postępowań w II instancji), gdzie wydano ok. 60 decyzji w I instancji i około 70 decyzji w II instancji. Obecnie zadania Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, obejmujące orzekanie w trybach nadzwyczajnych, w obu instancjach, realizuje 6 pracowników zatrudnionych w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Zgodnie z projektem zadania związane z orzekaniem zostaną przekazane 16 dyrektorom urzędów kontroli skarbowej. W związku z tym przewiduje się, iż realizacja tego zadania będzie następować w ramach aktualnego stanu zatrudnienia.
- d) Projekt przewiduje, iż koszty przeprowadzania badań kandydatów do pracy w komórkach realizacyjnych oraz wywiadzie skarbowym, prowadzonych przez komisje lekarskie podległe Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji, będzie pokrywał minister właściwy do spraw finansów publicznych. W roku 2008 koszty badań lekarskich kandydatów wyniosły ok. 20 tys. złotych.
- e) Projekt przewiduje wzmocnienie statusu inspektorów kontroli skarbowej, który ulegnie zbliżeniu do statusu urzędników służby cywilnej. Projektowana regulacja nie spowoduje dodatkowych obciążeń budżetu państwa, ponieważ zmiana statusu nie jest powiązana ze wzrostem wynagrodzeń inspektorów.

4. Wpływ projektu na rynek pracy

Ze względu na przedmiot regulacji nie spowoduje ona bezpośrednich skutków w zakresie wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ projektu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Przewiduje się, iż nowe rozwiązania przyjęte w projekcie ustawy będą miały pośredni wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, ponieważ doprowadzą do ograniczenia rozmiarów "szarej strefy" (w tym funkcjonującej za pośrednictwem Internetu), która w negatywny sposób oddziałuje na konkurencyjność gospodarki, stawiając podmioty z tej strefy w uprzywilejowanej sytuacji, w stosunku do podmiotów działających legalnie, szczególnie w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw. Ponadto, rozszerzenie zakresu informacji pozyskiwanych przez organy kontroli skarbowej może spowodować wzrost obowiązków podmiotów zobowiązanych do ich przekazywania.

6. Wpływ projektu na sytuację i rozwój regionalny

Zmiany w zakresie kontroli i audytu środków pochodzących z Unii Europejskiej, wzmocnienie współpracy i wymiany informacji w tym zakresie z instytucjami zarządzającymi programami operacyjnymi i organami Wspólnoty Europejskiej mają na celu ograniczenie marnotrawienia takich środków i wydatkowania niezgodnie z przeznaczeniem, a tym samym na ich wysokość przyznawaną przez Unię. Tym samym projektowane zmiany mogą w pośredni sposób wpłynąć korzystnie na sytuację i rozwój regionalny.

7. Projekt objęty jest bezpośrednio zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.